

Előfizetési árak:

Házhoz hordással vagy postán küldve.
Egész évre . 14 ft — kr
Félévre . 7 — —
Negyedévre . 3 — 50 —
Egy hónapra . 1 — 20 —
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

Endrényi Testvérek könyvkereskedése Szegeden, hová az előfizetések s a lap szétküldésére vonatkozó felszámolások intézendők.

SZEGEDI HIRADÓ

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után is.

Szerkesztői iroda:

Klauser-tér, Káross-ház I. emelet, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intéendő.

Bérmertelen levelek nem fogadhatók el.

Kéziratok nem adhatók vissza.

Hirdetéseket

és nyilvántartási közleményeket a kiadóhivatali munkálatok illeszkedő részén vesztől.

Üdv Aradnak!

Szeged, augusztus 3.

A hatalmas, virágzó ipar, munka fölemelő, fényes ünnepét ülvő Aradnak szívélyes testvéri üdvözlését küldi a szomszéd Szeged város.

Kisebb, nagyobb ügyben, bajokban, főleg az Alföld fővárosának czimvitájában sokszor nem kerülhettük el az ártatlan, soha el nem mérge-sült vetélkedést, minek mindenestre meg van az a haszna, hogy mi is, a szomszéd is, minden erőnkkel a ma-gunk városának gyors fölvirágoztatá-sán munkálkodtunk és dolgozunk a jövőben is lankadatlanul: ez azonban nem zárja ki azon kedves, loyális kö-telesség teljesítését, hogy legalább szívben a távolból is együtt érezzünk ezen a magasztos örömnapon Arad-al.

Van valami lelkesítő, valami vér-forraló abban, hogy azon a földön, melyet egy dúló harc után a levett, megkötözött nemzet legjobbjainak mártír-véré szentelt meg: most, alig egy emberöltővel később mintegy azon drága vérből folsarjadón megizmosul-tan ünnepel egy szabad, a jövőbe biz-tos szemmel tekintő, erőteljű duzzadó nemzet diadalmas munkája.

A magyar ipar, kereskedelem ujjaíteremtője, az örökre munkás, agyá-ban világraszóló terveket forraló va-samber, Baross miniszter megjelent Arad ünnepén, hogy ezzel mintegy szankcionálja annak a nemzeti munka történetében eseményt képező jelentő-ségét.

A magyar városok annyi keser-ves csalódás, dugába dőlt tervtelen kísérletezés után, jóformán csak most kezdenek tudatára jönni annak az elemi igazságnak: hogy egy várost nem a benne mesterségesen, pusztá hatalom-szóval összezúfolt hivatalok, katonaság s más efajta testületek tesznek virágzóvá, hanem igenis az ipar, a ke-reskedelem okszerű, természetes föl-landulása.

Hogy ez így van, azt sajnosan tapasztaljuk mi ma gunkról.

S hogy ennek miskép kell lennie, azt kétségkívül megmutatjuk mi is, csak egy kicsit erőre kapjunk: amire Szeged népének szívós életképességé-ben és akaraterejében s a kormány kitüntető gondos figyelmében bírnak a reménytelő biztosítékokat.

Arad ebben a részben jóval sze-recesebb nálunk.

Kifejlett kereskedelme, impozáns gyárpara megvetették az alapját egy

kétségkívül rövidesen fölviruló nagy városnak.

Nem abban rejlik az aradi kiállítás jelentősége, ugyszólván alapesz-méje, hogy annnyival, mennyivel fénye-sebb, látogatottabb, tartalmára dusbabb az eddig volt vidéki kiállítások átlagos mértékénél, mert ez mindössze a ren-dezőség ügyességét, sikeres tevékeny-ségét dicséri, hanem abban, hogy konstituálja Aradnak, mint ipari és kereskedelmi központnak jogo-sult létezését.

A vidéki városok ezen legfőbb aspirációjának közelünkben, ily kö-moly formában történt manifestálása nem hagyhat érintetlenül minket sem.

Nem hiu versengési vágy, hanem az önfentartás, a természetes jogvé-delem ösztöne sugallja: hogy Arad szép, biztató példáját ne hagyjuk so-káig követetlenül.

Alkotnunk kell az östermelés, a forgalmi mestersegek, a szellemi kul-túra terén s alkotásaink legjavára föl kell hívunk a világ figyelmét: jertek, győződjetek meg róla, hogy mi is élünk és dolgozunk.

Ez lehet évek földadata, mert el-hamarkodott, végeredménykép csak kompromittáló kísérletre semmi szük-ség: de elaludnia, elposványosodnia ezen czeltudatos törekvéssé érelhető gondolatnak nem szabad.

Az érdemelt dicsőség, öröm ve-rőfényében uszó Aradnak testvéri üdvözlését küldi az ünnepét lélekben együttünnepelő Szeged.

Az aradi kiállítás megnyitása.

— A «Szeg. Híradó» kiküldött tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

Csupa mozgalom a nagy állomás. A prüsszöve bezakatól gőzmasinéria két kis háromszinű zászlócskát hajtogat maga előtt.

A peronon frakkba-klakba és lakbba öltözött 24 tagú fogadó bizottság várja, lel-kes éljenését visszafojtva, a szegedi vendé-geket.

A testvér-érzési barátságos Aradnak ez a kitüntető szívélyessége kárba vesztett abból az egyszerű okból, mert a szegedi 25 tagú vendégcseregéből csak négyen ér-keztek meg, köztük Ivánkovics János orsz. képviselő is.

A tervezett diszbevonulás ilyképpen egyetlen berkocsiba szorult.

Az utcák, amelyeken zöld galyakkal és Arad színeivel festett szalagokkal tarki-tott kocsinak végig haladt, lengett a tricolo-rok röpke szárnyalásától, hullámozott a ki-váncsi aradiak és vidékeik sokaságától.

Zőrej, láрма, éljenzés, hanghangzó zene, csillogó tarkaságok, lovak nógatása, ostorok pattogása, csengő kacaj s barátságos üd-vözlések minden utcaszögletben.

Akik az utcákra leptek aradiak, azoknak mind akadt ismerősük, vagy hoz-zájuk szállásolt vendégük, amiből a vendé-gül bejelentett városok és megyék küldöt-tei a vártól kisebb számban jelentek meg.

A kesztemétek például, kiknek Sze-geden kellett volna terv szerint hozzáink csatlakozniok, nem mutatkoztak seholl egy szálan sem.

Legimpozánsabb volt a hunyadme-gyeiek bevonulása, akik az ígértnél is tel-jesebb számban jelentek meg.

Végre letettek bennünket szegedieket. Nézzünk szét.

Egy rövid félóra még s megnyitják az «alföldi és délmagyarországi általános kiállítást.»

A reggeli verőfény sugara csillogott a házak palafödélzetén, kirakatok üveg lapjain és futó szellő lengett a zászlók három szín szövetét.

Ünnep az utcán, ünnep az emberek szívében s minden külsőlegén. Fess aszo-nyok világos tolettjeitől hullámozik a Ma-ros és Kiskörut közötti tér, mely a város-háza és a Petőfi-utca közt terül el s amely egy fél év előtt még sivatag homok volt s ma tele van csillogás új épületekkel, el-futó virágsejte utakkal, frissen ültetett cserjékkel, melyeknek fiatal levelein még ragog a hajnali öntözés harmata.

Amint belépünk a Kisköruton, a Ná-dor-szálló átellenében elhelyezett faragott főkapu szemünkbe tünik a kékes szürkére színezett, négy karcsu tornyos iparcsa-r-nok, körül övezve két sorjában nemzeti-szín lobogókkal s a tornyok magaslatán Arad s Magyarország czimerével díszített zászlókkal.

Ez az épület 2000 m² méternyi terü-leten van emelve, egy emeletre, a nürn-bergi kiállítás épületének mintájára facade színezéssel fából.

Jobbra van ettől a jury pavillon kiugro drapperiás erkélylyel.

Baross miniszter, a kiállítás védnöke pontban reggeli 10 órakor érkezett meg, ezernyi és ezernyi közönség zugó éljenzésé-nek közepette Schnierer Gyula min. tanácsos kíséretében a pavillonhoz, mely-nek bejáratánál Fábian László főispán, a kiállítás díszelőke, ifj. Kristyó János kiállítási elnök, Edvi Illés László titkár, Salacz Gyula polgármester, Szath-máry Gyula alispán, Sarlot Domokos aradi főkapitány stb. urak fogadták dísz-magyarban.

A miniszter levett kalappal belépett a

Előfizetési árak:

Házhoz hordással vagy postán küldve:

Egész évre . . . 14 ft — kr
Félévre . . . 7 „ — „
Negyedévre . . . 3 „ 50 „
Egy hóra . . . 1 „ 20 „
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

Endrénfi Testvérek könyvkereskedése Szegeden, hová az előfizetések s a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

SZEGEDI HIRADÓ

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után is.

Szerkesztői iroda:

Klausal-tér, Károly-ház I. emelet, hová a lap szellemi részét illető minden körlemény intéendő.

Bérmertelen levelek nem fogadhatók el.

Kéziratok nem adhatók vissza.

Hirdetéseket

és nyilvántartási közleményeket a kiadóhivatali munkások által vezetve fogadják.

Üdv Aradnak!

Szeged, augusztus 3.

A hatalmas, virágzó ipar, munka főemelő, fényes ünnepét ülő Aradnak szívélyes testvéri üdvözlését küldi a szomszéd Szeged város.

Kisebb, nagyobb ügyben, bajokban, főleg az Alföld fővárosának czimvitájában sokszor nem kerülhetünk el az ártatlan, soha el nem mérgecsült vetélkedést, minek mindenesetre meg van az a haszna, hogy mi is, a szomszéd is, minden erőnkkel a magunk városának gyors fölvirágztatásán munkálkodtunk és dolgozunk a jövőben is lankadatlanul: ez azonban nem zárja ki azon kedves, loyális kötelesség teljesítését, hogy legalább szívben a távolból is együtt érezzünk ezen a magasztos örömnapon Aradnak.

Van valami lelkesítő, valami vérforraló abban, hogy azon a földön, melyet egy dúló harcz után a levett, megkötözött nemzet legjobbainak mártírvéré szentelt meg; most, alig egy emberöltővel később mintegy azon drága vérből fölszárjádón megizmosultán ünnepel egy szabad, a jövőbe biztos szemmel tekintő, erőteljes duzzadó nemzet diadalmas munkája.

A magyar ipar, kereskedelem újjáteremtője, az örökké munkás, agyában világgraszoló terveket forraló vasmember, Baross miniszter megjelent Arad ünnepén, hogy ezzel mintegy szankcionálja annak a nemzeti munka történetében eseményt képező jelentőségét.

A magyar városok annyi keserves családás, dugába dőlt tervtelen kísérletezés után, jóformán csak most kezdenek tudatára jönni annak az elemi igazságnak, hogy egy várost nem a benne mesterségesen, pusztá hatalomszóval összeszűfolt hivatalok, katonaság s más efafta testületek tesznek virágzóvá, hanem igenis az ipar, a kereskedelem okszerű, természetes föllendülése.

Hogy ez így van, azt sajnos tapasztaljuk mi magunkról.

S hogy ennek miskép kell lennie, azt kétségkívül megmutatjuk mi is, csak egy kicsit erőre kapjunk: amire Szeged népének szívós életképességében és akaraterében s a kormány kitüntető gondos figyelmében bírjuk a reménytelő biztosítékokat.

Arad ebben a részben jóval szerencsésebb nálunk.

Kifejlett kereskedelme, impozáns gyáripára megvetették az alapját egy

kétségkívül rövidesen fölviruló nagy városnak.

Nem abban rejlik az aradi kiállítás jelentősége, ugyszólván alapeszméje, hogy annnyival, mennyivel fényesebb, látogatottabb, tartalmára dúsabb az eddigi volt vidéki kiállítások átlagos mértékénél, mert ez mindössze a rendezőség ügyességét, sikeres tevékenységét dicséri, hanem abban, hogy konstitálja Aradnak, mint ipari és kereskedelmi központnak jogosult létezését.

A vidéki városok ezen legfőbb aspirációjának közelünkben, ily komoly formában történt manifestálása nem hagyhat érintetlenül minket sem.

Nem hiu versengési vágy, hanem az önfentartás, a természetes jogvédelem ösztöne suttogja: hogy Arad szép, biztató példáját ne hagyjuk sokáig követetlenül.

Alkotnunk kell az östermelés, a forgalmi mestersegek, a szellemi kultúra terén s alkotásaink legjavára föl kell hívunk a világ figyelmét: jertek, győződjetek meg róla, hogy mi is élünk és dolgozunk.

Ez lehet évek földadata, mert elhamarkodott, végeredménykép csak kompromittáló kísérletre semmi szükség; de elaludnia, elposványosodnia ezen céltudatos törekvése érlelhető gondolatnak nem szabad.

Az érdemelt dicsőség, öröm verőfényében uszó Aradnak testvéri üdvözlését küldi az ünnepét lélekben együttünneplő Szeged.

Az aradi kiállítás megnyitása.

— A »Szeg. Híradó« kiküldött tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

Csupa mozgalom a nagy állomás. A prüsszögre bezakatoló gőzmasinéria két kis háromszinű zászlócskát hajtogat maga előtt.

A perronon frakkba-klakkba és lakkbá öltözött 24 tagú fogadó bizottság várja, lelkes éljenzését visszafojtva, a szegedi vendégeket.

A testvér-érzésű barátságos Aradnak ez a kitüntető szívellyessége kárba vesztett abból az egyszerű okból, mert a szegedi 25 tagú vendégcseregéből csak négyen érkeztek meg, köztük Ivánkovics János orsz. képviselő is.

A tervezett díszbevonulás ilyképpen egyetlen berkocsiba szorult.

Az utcák, amelyeken zöld galyakkal és Arad színeivel festett szalagokkal tarkított kocsink végig haladt, lengett a tricolorok ropke szárnyalásától, hullámozott a kíváncsi aradiak és vidékeik sokaságától.

Zöre, lármá, éljenzés, fölhangzó zene, csillogó tarkaságok, lovak nógatása, ostorok pattogása, csengő kacaj s barátságos üdvözlések minden oldalról szövegetlen.

Akik az utcákra léptek aradiak, azoknak mind akadt ismerősök, vagy hozzájuk szállásolt vendégek, ambar a vendégek bejelentett városok és megyék küldöttjei a vártól kisebb számban jelentek meg.

A kecskeméti példaul, kiknek Szegeden kellett volna terv szerint hozzájuk csatlakozniuk, nem mutatkoztak sehol egy szálan sem.

Legimpozánsabb volt a hunyadmegyeiek bevonulása, akik az igértnél is teljesebb számban jelentek meg.

Végre letettek bennünket szegedieket. Nézzünk szét.

Egy rövid félóra még s megnyitják az »alföldi és délmagyarországi általános kiállítását.«

A reggeli verőfény sugara csillogott a házak pala-földelzetén, kirakatok üveg lapjain és futó szellő lengett a zászlók három szín szövetén.

Ünnep az utcán, ünnep az emberek szívében s minden külsőben. Fess asszonyok világos tolettjeitől hullámoz a Maros és Kiskörut közötti tér, mely a város-háza és a Petőfi-utca közt terül el s amely egy fél év előtt még sivatag homok volt s ma tele van csillámos új épületekkel, el-futó virágszöveg utakkal, frissen ültetett cserjékkel, melyeknek fiatal levelein még ragyog a hajnali öntözés harmata.

Amint belépünk a Kisköruton, a Nádor-szálló átellenében elhelyezett faragott főkapu szemünkbe tűnik a kékes szürkére színezett, négy karsu tornyos iparcarnok, körül övezve két sorjában nemzeti-szín lobogókkal s a tornyok magaslatán Arad s Magyarország czimerével díszített zászlókkal.

Ez az épület 2000 □ méternyi területen van emelve, egy emeletre, a nürnbergi kiállítás épületének mintájára faccade színezéssel fából.

Jobbra van ettől a jury pavillon kiugró drapperiás erkélylél.

Baross miniszter, a kiállítás védnöke pontban reggeli 10 órákor érkezett meg, ezernyi és ezernyi közönség zugó éljenzésének közepette Schnierer Gyula min. tanácsos kíséretében e pavilonhoz, melynek bejáratánál Fabián László főispán, a kiállítás díszelnöke, ifj. Kristófy János kiállítás elnök, Edvi Illés László titkár, Salacz Gyula polgármester, Szathmáry Gyula alispán, Sarlot Domokos aradi főkapitány stb. urak fogadták dísmagyarban.

A miniszter levett kalappal belépett a

jury pavilonba s az ott elébe helyezett látogatók könyvébe nevét elsőül bejegyezte.

Példáját követték a kiállítás vezérferriai.

Amin a miniszter a lépcsőzetben leért, ifj. Kristyó János kiállítási elnök járult eléje diszmagyarban és hosszas, de kerek és elevenen színezett beszédben üdvözölte a minisztert. Jelenté, hogy a hét törvényhatóság, mely munkás szorgalmának gyümölcsét, az elért eredmény büszke öntudatával, de egyszersmind szerénységgel is összehalmozta, ha szóban nem is, de tettekben és érzésben már magyar. Szíveik a munka közös szeretetében és becsülésében már találkoztak s fognak találkozni később másban is, sokban is. Kérte aztán a minisztert, hogy a kiállítást nyissa meg.

Baross miniszter e beszédre adott válaszában köszönetet mondott mindazoknak, kik a kiállítás rendezésére befolytak s Magyarország jövődjének biztos előjelét látja ama szorgos és ambiciózus munkásságban, mely az utóbbi időben lépésről lépésre tért hódított magának s melynek egyik szép és becsüldő kifejezésül üdvözi az alföldi és délmagyarországi általános kiállítást, melyet ezzel megnyitott.

A fölviharzott «éjlenek» zaja a csarnokokba is bekísérte a minisztert.

Legelőször a borkiállítási pavillont tekintette meg. Virág-csoportok formájában voltak itt egybehalmozva az Alföld, Dunántúl és Hegyalja borai, többnyire aradi és vidéki kereskedők és termelők dúsz pinceiből zöld szőlőfűrt és aranyárga vignettákkal.

Természetes, hogy itt csupán a külsőségek csinosaságáról s a kiállítás változatos és dúsz tartalmáról, de nem egyszersmind a borok minőségéről lehetett kedvező meggyőződést szerezni.

Itt és mindenütt Kristyó elnök és Edvi Illés László titkár kalauzolták a kiállítás területére bejutott ezerektől körülzajogott minisztert.

A „SZEGEDI HIRADÓ” TÁRCZAJA.

Vasárnap.

Szeged, augusztus 3.

— Békés forradalmak. Politikusi asszonyok. A kedves adó. Lázongó mamelukok. Egy célzatrú javaslát. A regiment bucsuja. Bécs a jövőben. A háziaszonyok reménye. A politizáló gyomor. Bucsú-morszák. —

A forró nyári napok mozgalmasan tologatják előre az idő szekerét.

Eseményektől hemzseg a rekkenő levegő s ezeknek hol előre, hol hátra vetődő árnyéka valóban az egyetlen enyhely az egész kánikulában.

Majd királyi nász mesés pompáját feccsegi ki az igazgatótán jágató villamos drót, majd a tábla helyét lépi ki, a miniszter biztos nyomán édes várakozással Salamon Zsiga: majd Aradra készülődnek ifjú Merkurjaink Baross-néni. Szóval nulla dies sine line.

Hanem azért ez a hét Szegeden mégis legtalálhatóbban a békés ribilliók időszakának nevezhető.

Kezdték az asszonyok. Ők bizony nem adták oda a telküket annak a svájci milliósoknak; mér, mer sörházat akar rajta fundálni. Mit? Még egy sörház! Hát nem elég álmok a még most is örökre Gambinusnak áldozó férj urainak?

Csak azért se!

Szerencsére Haggenmachernek van hozzá elég esze és pénze, hogy okszerűen

Innen a mezőgazdasági, majd a gépcsnarkot nézte meg a miniszter.

A mezőgazdasági csarnok 1000, a gépcsnark pedig a hozzáépített melléképülettel egyetemben 1400 méter foglal el.

Mindjárt a mezőgazdasági csarnok bejáratánál kellemesen öltök szemünkbe az aradi gazdasági egyetnek: kalaszokkal koszorozott terménykiállítás, nagybbszabásu, metszett üvegkelyhekben mutatván be a magyar földmívelés összes megterményeit.

Hasonlatosan szép elrendezésük s a termények kitünő minősége által kiváltak s a miniszter figyelmét lekötötték a mezőhegyesi állami birtoknak, Sulkovszky herceg pánktai és kerek uradalmának, a hunyadmegyei gazdasági egyesületnek, Makónak hagymakupja, Szávost Alfónznak mag- és termény-, Ypsilanti hercegnő kevermési uradalmának merinói birkáról nyirott selymes gyapju, aztán az aradi kertészeknek délszaki virágokból izléssel gruppirozott pompás kiállításai.

A friss virágillat a száradt termés és hideg vasak közepette némi kedves és némi poetikus színt adott a szigoruan gazdasági képnek.

Majd az iparcsarnokba lépett a vas miniszter.

Ez a legszebb része a kiállítási területnek. Virág, majolika, üveg, szabó, háziipar, a kereskedelem és ipar speciális és szokatlan, a készítés több fázisában és teljes elkészültségben bemutatott termékei, mindnyájuk figyelmesen cizomozott és szemnek kellemes kiállításban van egymásra és egymás mellé halmozva.

Fölötte csinosak az alföldi vármegyék népviseletéről és házi foglalkozásáról készített termecskéik, melyek teljesen a budapesti hasonló kiállítások mintájára vannak berendezve.

alkalmazza az Ollendorf ezredes herhedett zárnyitó, búvós szavát: mennyiért?

Ez aztán szépen helyezközkent a világrand kimarjult tengelyét.

Komolyabb tekintetű, vérben forgó szemű jellege van a másik ribilliónak, mely még ma sem simul el egészen.

Mint valamikor, a harcizás lovagokban a körülhordozott véres kard hozta lázba az egész országot, most megteszi ugyanezt a szolgálatot az egyetlen, rövid, szürke szócska: a dó.

Már olyan spirituszba való állampolgár nem akad ebben a «szűzvall» hazában, aki lélekre elmondhatná maga felől, hogy szeret adót fizetni.

Borzadunk biz' attól édes mindnyáján, de hát muszáj. Már ennél az indigenánál hatalmasabb ur pedig csakugyan nem létezik a világegyetemben.

Hacsak valamikor el nem jön az a boldog idő, mikor az egész mindenséget csupa merő Csátár Zsigák fogják kormányozni, akiknek tudvalevőleg az a politikai evangéliumuk, hogy nem adózunk.

Erre a dicsejtésebb jövőre van is némi vékony reménység, ha úgy alapos az a régi közmondás, hogy: parva sapientia regitur mundus.

A mikádó Marillán hűsöl, a mamelukokat itthon ugyan megizsaszottta «tisztelt földink».

Huzamosan időzött a miniszter Lennyei Lőrinc szegedi butorgyáros czégnek három szoba berendezésénél.

Itt töviről-hegyire kikérdezett a miniszter mindent, nevezetesen a gobellinek, lakatos, kárpitos, esztergályos stb. munkák szerzési forrását s az előállítás költségeit.

Még hosszasan időzött Baross a zólyom brezói vashánya kiállított czikkeinél, melyekről igen elismerőleg nyilatkozott, hasonlóan szólott az Aradcsanádi egyesült vasutak, az erdélyi aranybánya-társaság, s az ungvári porcellán és agyaggyár ipari termékeinél.

Megállott Baross a Fischer márvány műfaragó szegedi czég kiállításánál is és itt egy több színű márványból készült imazsámoly ragadta meg figyelmét.

Az ungvári porcellán és agyaggyár termékeinek szemlélésénél figyelmeztette a miniszter a jelen volt iparosokat, hogy amennyire csak tehetik, magyar motívumokkal díszítsék tárgyaikat, mert a specialitásnak rendesen nagyobb a becsé, mint a sablon-műnek.

Még az erdészeti pavilont tekinté meg a miniszter, melyben az erdélyi és szerb kiállító produktumai nyerték meg leginkább tetszését. A pavilon természetes, faragatlan kényes fából van készítve s mondhatnók talán, hogy miniatűr kiadás, a bpesti kiállítás erdészeti pavilonjának.

A kiállítás többi pavilonjait s ezek között, a méhészetit, melyben a Göndöcs Benedek kaptár, sejt és forgattyás czikkei a legkitünőbbek, továbbá a pezsgő, kocsi, zene, löpor-zsínor-pavilonokat s a Pohl-féle vendéglőt és kávéházat már csak futólag nézhette meg, miután a kereskedő ifjak ötödik országos kongresszusának megnyitására kelle sietnie.

Távozásakor ismét fölzugott az éjlen-

Van némi stilszerű jellege ennek a legújabb szegedi mameluk-lázadásnak. Épp mint anno nagyon régen Egyiptomban, nálunk is egy basa a zendülés oka, az adóbasas t. i.

Kár, hogy villongó May Miksa a történeti hűség kedvéért nem változtatta feszes eleganciáját fezesre.

A lázongó nemzeti gyűlés legéltrevalóbb indítványa kétségkívül a Herz Gyuláé volt.

Javaolta sans phrase, helyzetessék Vadasz József gondnokság alá tékozlás címén: minthogy szembeszköben pazarolja a kormány népszerűségét.

Lóban, emberben nagybbszerű kár nem esvén, nyugodtan foglalkozhatunk a hét igazán legmozgalmasabb esetével, a regimentervonulásával.

Mennek a fiaink messze Bécsországba, őrizni a császárt.

Hát szép, szép az a nagy tisztesség, csakhogy ha minket megkérdeznek, hát nem kérünk belőle. Szerencsére nem kérdeznék meg.

A csinált virágos képek sapka mélyen lehúzódik a barna-piros bakaabrázatra, a banda rázendíti a Rákóczyt (már ez nagy jó uram, Janszky generális, minálunk így volt eddig.) s a szegény távozó fiuk taktusos lába nyomát is hamarosan belepeli a jöfőke alföldi porföregteteg.

zaj, mely utcáról-utcára kísért a minisztert.

Ez az értekezlet a városi székház közgyűlési termében tartatott meg.

A miniszter délelőtti 11 órakor jelent itt meg Schriener Gyula miniszteri tanácsos és Szávost Alfons kíséretében.

A terem zsúfolásig telve volt.

Baross miniszter megnyitó beszédében kiemelte azt, hogy a kereskedelem első sorban önmagára van utalva, s csak akkor nyuljon segítséghez, ha anélkül már mit sem érhet el. A kereskedelem legyen hazafias szellemű, anélkül azonban, hogy túlzásba csapna át; maga részéről érdeklődéssel kíséri a kereskedésnek intenczióit, fejlődését és küzdelmeit s biztosítja a kormány pártfogását.

Erre a miniszter eljenzések közepette tavozott el. Most Szávost Alfons diszelnök emelt szót s végül a közgyűlés napirendre tett át s a tárgyalás vezetését Mittelmann Bódognak, az aradi kereskedő ifjak élnoke vette át.

A tárgyalás délután 2 órakor nyert befejezést, a program két első pontja, Azari Zachár Gyula és Csepei Varjassék Árpád tanfelügyelő szakzerű folóvasásának meghallgatásával.

A szegediek részéről Schaffer Vilmos tart holnap (aug. 3-án) folóvasást a Szegeden emelendő kereskedői menház ügyében.

Csak néhány megjegyzésünk van még.

Az aradi az első kiállítás az eddigi megtartott vidéki magy. kiállítások közül, mely szabad területen, saját újonnan épített s nagyobb szabású kiállítások mintájára van berendezve.

A parkírozott területen már javában diszlik a csak most ültetett virág, de a fü meg ma kezd sarjadozni.

Az érdeklődés a kiállítás iránt Aradon

Aztán . . . aztán „Anders Städtchen, anders Madchen.” Nem kell félni, nem török a baka szive oly könnyen darabál!

Az egész siralomban egy örvendetes van, az az eleven magyarosodási folóyamat, mely kétségkívül rövidesen megváltoztatja a kevély kaiserstadt képét.

Meg aztán, ha két, három esztendő múlva megint haza kommandírozzák a regimentet, micsoda bőségében lesznek a mi asszonyaink a kitünően-kitünőbb bécsi szakácsnéknak, akik a szerelemben egész az utána szokásig viszik a következetességet.

Hohó, szakácsné logika! Heuréka, meg van a titkos rugója az egész mameluk-lázongásnak.

A könyha szerelmes holgyei annyira oda voltak ezen a héten a válás fájdalomtól, hogy nyilván nem éreztek magukban elég lelki erőt egy rendes ebéd megtervezésére.

Mar pedig, ha a gyomor lázong, az ember könnyen fejét veszti.

Magától értődik, hogy egy ekkora horderejű társadalmi változkodás nem lehet végbe anélkül, hogy a város minden szófaragója meg ne kísérelje rajta kőszörlüni az elméje fokát.

Az eredmény lesújtó tömege az élczeknek, melyekből im itt van egy marokkal. A java persze közölhetetlenül jó.

kivül is oly nagy, hogy a budapesti összes napi lapok képviseltették magukat egy, sőt némelyikök két tudóstóval is.

A vidéki magyar napilapok közül egyedül a „Szegedi Híradó” volt képviselve saját kiküldött tudóstó altal.

A kiállított czikkok csoport beosztása ez: I. Mezőgazdaság, kertészet, szőlőszet, allati termények. II. Bányászat, kő-, föld- és agyag-ipar. III. Erdészet és épületfa-termelés. IV. Élelmiszerek mint iparcikkok, bor és szeszes italok. V. Vegyészeti ipar. VI. Szővő- és fonó-ipar. VII. Ruházati ipar. VIII. Bőripar. IX. Faipar, bútóripar és lakberendezés. X. Fémipar. XI. Vegyes iparok. XII. Háziipar, női kézimunka és iskolák. XIII. Munkakiállítás. XIV. Járművek. XV. Gazdasági eszközök és gépek. XVI. Pótkiállítás. Művészeti és régészeti tárgyak.

Nem mulaszthatjuk el megemlíteni két maturistának, Korbuly testvéreknek alig egy hónap alatt készített miniatúr villamos vasutját, melynel a coupee akkora csak, mint egy baba-ágy, de mégis minden részében a lehető leggondosabban ki van dolgozva s ezen kívül a Siemens-féle szerkezettől eltérőleg új terv szerint készítettett. Különben vígan futkározik egy hatalmas virágrúpp körül.

Baross miniszter a látottak fölött nemcsak meglegedést, de sőt örömet s a magyar ipar haladásához most nyert újabb reményét fejezte ki.

Este nagy bankett, melyen a miniszter is részt vesz.

A kereskedő ifjak kongresszusa pedig fényes bált rendez.

A hatas, melyek reánk e kiállítás tett, a lehető legkedvezőbb és Szeged közönsége nemcsak szórakozást, de szemléleti okulást is fog magának szerezni, ha az Alföld e legiparkodóbb városát, mely jóindulatát Szeged irányában mindig sietett ki-

Még a banda is busult.

Azt mondják, a bombardon jeles művésze az utolsó napok alatt egészen nekike-szeredett Nesslernek s miért, miért nem, egyre azt bömböli hatalmas hangszere:

„Isten veled, gyönyörnek sok lett volna!”

Amiért szörnyen irigylí is a tagos nagydobos, mert hogy neki ehhez a sóhajhoz csak az érzelmei vannak meg a megfelelő hangszer nélkül.

A reggelinel remülten kiált föl a naccsága:

— Tecza, ártezi víz ez?

— Igen.

— Hiszen sós.

Persze a naccságának sejtelve sincs azon nagyszabású bucsuzórol, melynek folóyaman Teczáék az ártezi kut medenczéjét tele sirták.

A szeptemberre tervezett bucsuzó iránt készített tanácsí javaslat egyik megható pontját képezte volna a Dugonics- és Lechner-terek gyász fátýóllal való bevonása.

Persze most ebből nem lett semmi. Nem engedte az események lázas sokadalma.

mutatni, minél sürűbb csoportokban meglátogatja s ez által részt vesz Aradnak méltó örömeben és méltó büszkeségében.

A király köszönete. A hivatalos „Budapesti Közlöny” szombati száma közli a következő legfelsőbb kéziratot, melynek párja, Taaffe gróf osztrák miniszterelnökhoz intézte egyidejűleg látott napvilágot a „Wiener Zeitung”-ban:

„Kedves gróf Szápáry!

Szeretett leányunk, Mária Valéria főherczegnő menyegzőjének örvendetes alkal-mából kedvelt Magyarországom minden részeiből vett szerencsekívánatok és hódoló üdvözetlek által ismét valóban megható jeleit fogadtuk azon szeretetteljes részvét-nek, melylyel hí népeim Házam és Csáladom sorsát mindenkor kísérik.

Midőn a rendületlen huság és ragasz-kodás eme sokféle nyilvánulásaiért az illető testületeknek és személyeknek, saját, valamint a császárné és királyné s gyermekeinek nevében is legbensőbb köszönetün-ket kifejezem, különös meglegedésemre szolgál, hogy ez alkalommal is számos jótékonyági tények, alapítványok és folaján-lások, Házam ez örömmünnephöz fűződnek, s leányunk házassági egybekelésének napja a jótékonyág és felebarátí szeretet művei által, melyek ezentul nevét viselendik, mindenkorra áldásteljes emlékezetben fog maradni.

Utastom önt, hogy e köszönetünk országszerte hirdesse.

Kelt Ischben, 1890. évi július hó 31-én. *Ferencz József, s. k.*»

Helyes megoldás.

Szeged, augusztus 3.

Roma locuta est. A kereseti adóeme-lések ötleteből Szegeden keletkezett moz-galmat, mely egyenély részében kezdett erősen tendenciózus fordulatot venni, elszó-ritotta, életől megfosztotta a pénzügyminis-

Uram fia, még mása gondolt volna a malicziósus oknyomozó.

Az este a Stefánian egy takaros kis menyecske elszólte magát.

Onfeledt, halk vágyódással felsőhajtott: — Istenem, ha u d v a r h ö l g y le- hetnek?!

Egy malicziósus bíróska sietett rá-szólni:

— Nyilván stratégiai szempontokból.

Képzeli lehet, micsoda óriási munka volt ez a hirtelen bucsuzkodás, mikor ilyen széles keretben, a társadalom minden réte-gét felölelően történik.

Legalább egyik nap déltájt a posta ablakból megleste valaki, amint egy galáns főtiszt a Hid-utca sarkán érzékeny bucsut vett egy pozsgás, csinos szobaczi-czustól.

Hát még a hivatalos bucsuk.

Különben legczélszerűbb lett volna az elutazást elhalasztani 4—5 nappal, mikor is a havi bucsu teljesebbé tételével egy füst alatt bucsut vehetett volna az egész regiment.

Eleg!

ter, loyális, nyílt s teljes jóhiszeműségét minden ellenzéki gyanúsítással szemben gyökeresen tisztázó, egyszerű nyilatkozatával.

Wekerle a szegedi, de egyáltalán az egész ország kereseti adója emelése tárgyában nyilatkozott, nálunk is, csak úgy, mint a kassai küldöttség előtt. Hogy micsoda álláspontot foglal el a pénzügyi kormány feje ezen, jóformán az ország minden részén megkísérelt adóemelési törekvésekkel szemben, egyenesen az ő megbízásából, az ő szavait elmondani és a város félrevezetett adózó közönségét megnyugtató jött le tegnap Szegedre egyik megbízottja, Vörös Sándor, pénzügyminiszteri osztálytanácsos.

S amit a miniszter megbízottja, a miniszter nevében Szegeden szoltott és tett, legfőnyesebb bizonyossága annak az általunk is sokat említett igazságnak: hogy a magyar pénzügyek lángeszű vezetőjét a kereseti adó kivételében is éppúgy, mint egész adóztatási tervezetében mindenkor egyedül az a helyes szempont és cél vezeti, hogy az állam érdekei a polgárok jogos érdekeivel összhangba hozassanak.

A miniszter szegedi kiküldöttje is csak azt nyilatkozhatta ki Szeged közönségének a polgármester előtt, amit maga a miniszter is elmondott legutóbb a kassai küldöttségnek. Kijelentette az osztálytanácsos szóbelileg s legközelebb írásban is megküldeték ez a szegedi pénzügyigazgatásnak: „hogy a pénzügyminiszter az erőltetett adóemeléseket nem helyesli, az okes tudta nélkül történtek. Személyes felelősség terhe alatt utasítatik a szegedi pénzügyigazgatás, működ-jék oda, hogy ha az adókievő bizottság a törvény alapján s a méltányosság és igazság szem előtt tartásával az előirt adókievőket a kincstári javaslat elvetésével, és, esetleg a minimálisakra redukálva, ellenük a kincstár képviselője ne fölébkezzen és csak azon esetben éljen fölébkezéssel a bizottság határozata ellen, ha az a törvény ellenére sértene a kincstár jogos érdekeit.”

Ily egyenes s őszinte szavakkal praecizizotta a pénzügyminiszter álláspontját az adóemelések tárgyában. S ezután azt hisszük, fölösleges újra inteni megnyugvásra Szeged város adózó polgárságát a napirenden levő adóemeléssel szemben. A III. osztályu kereseti adó-kiróv az idén sem lesz, mint eddig sem volt: fosztogatás, emberrnyúzás, hanem igenis az államot törvény szerint illető polgári tartozásnak maguka polgárok által megállapítandó lerovása.

Mindazon, legnagyobbbrészt szembe-szokó tájékoztatlanágból eredő tévedéseket, melyek a kincstári javaslatnak olyan horribilis szint adtak, repárlni fogja az adókievő s a folszólamlási bizottság.

Am ép ezért ismételtlen figyelmeztünk minden érdekelt adózót, hogy maga is nézzzen utána a kellő időben a dolgának; mert mindenki legjobban tudja a maga baját s egy kis személyes fáradsággal aránytalanul sok kellemetlenségtől, esetleg tehetől megkímélheti magát.

Biztosra vesszük másrészt, hogy a kincstár szegedi képviselője, amint más-kepp nem is tehet, teljes, komoly lelkiis-

meretességgel fogja követni a pénzügyminiszter emberség, méltánylatra intő, utasító rendeletét.

Ezzel a parancsszóval nem tanácsos játszani: mert az valószínű, hogy a kormánynyilatkozat, ha nem teljesül a legszélesebb keretben, hitelét veszti: hanem az meg már egészen bizonyos, hogy az a tulnyomó tisztviselő, aki ennek okozója akarna lenni, állását veszti.

Nagyon örövendünk rajta, hogy a pénzügyminiszter ebben a sok izgalmat keltett odiosus ügyben olyan avatott, szerencsés kézzel egy fogásra megtalálta a minden irányban megnyugtató, bizalmatgerjesztő helyes megoldást.

A vármegye.

I.

Rendkívüli közgyűlés.

— A «Szegedi Híradó» eredeti tudósítása. —

Szentes, 1890. július 31.

A vármegye rendkívüli közgyűlése, a főispán betegsége miatt, az alispán elnöklése alatt mai napon tartott meg, s hogy — mint az nálunk már szokás — a gyűlés simán ne folyjon le, Szentes város és Mindszent község igazlatói gondoskodtak egy-egy interpellációról, amely interpellációk ele természetesen az alispán ellen volt fenne. Már napok óta rebesgették, hogy a szentesi «apró zarnokok» fővezése majd milyen nagyon sarokba szorítja az alispánt, akinek már egy ízben a miniszterrel a nyakát is kitékerte s a gyűlés megnyitása előtt, a táborához tartozók kárörvendő mosolylyal arcaikon huztak föl s alá a gyűlési teremben. — Alig is nyilvánította megnyitónak az ülést az alispán, rögtön fölemelkedett az említett bizottsági tag s megyszerte híressé vált «morális jogérzet»-nek kellő fölháborodása mellett kérdi az alispánt, hogy szándékozik-e súlyosan megbüntetni azt a vakmerőt, aki a vármegyének 1889. évi december havában tartott ülésén eszközölt megválasztását a vármegyei központi választmányának megsemmisítette, mert, ugymond, azon ügyben félrevezette lett a belügyminiszter. E kérdésre az alispán kinyilvánította, hogy amennyiben tudomása szerint az interpellálón túl még e földön egyetlen illetékes hatóság sem konstatait azt, hogy a miniszter félre lett volna vezetve s amennyiben így irányu panasz, tudtával e vármegyénél benyújtva nem lett: nincs szándékában senkit sem gyanúsítani a félrevezetés vádjával, azonban ha panasz tétet-nék, intézkedni el nem mulasztja. Mi természetesebb, mint az, hogy ez a válasz nem tetszett az interpellálónak, aki fő- és alispán-nyakat elcsokt tekerettni s aki már több ízben elcsapta a főispánt is. Amde nem így gondolkodott a közgyűlés nagy többsége s az alispán választát helyesséssel tudomásul vette.

A másik interpellációt Mindszent községnek hivatalától felfüggesztett, tegyeli vizsgálat alatt álló esküdt bírja érdekeiből tette ügyvédje, Tary Endre, melyre vonatkozó válaszában az alispán kéri, hogy a mennyiben egy folyamatosan levő feyelemi ügyben a közgyűlés nem hivatott beavatkozásra — térjen napirendre a közgyűlés, mi nagy többséggel el is határozottat.

A tárgysorozatba vett ügyek meglehetősen egyhangsággal s gyorsasággal tárgyalattak le. Nevezetesebb ezek közül a szentesi gymnáziumot 8 osztályúvá emelő, s a tanárok részére 200—200 ft lakbért megállapító városi képviselőtestületi határozat törvényhatósági jóváhagyása, továbbá a Szentes város tanácsa s képviselőtestülete azon határozatának jóváhagyása, melylyel a város által bérben birt fogyasztási adókezelőnek 2137 ft 48 kr ajándékozott.

Szentes város szervezeti szabályrendelete több rendbeli módosítás végett a város képviselőtestületének visszaadott. A többi ügyek jelentetelenek voltak s imitt amott adtak alkalmat gyér vitára.

A tárgysorozatba fölvezt számadások, a bemutatott számbíráli bizottsági javaslatok értelmében felülvizsgáltattak.

II.

A dorosmai árva-ügy.

Dorosma város árva-pénztára kezelésének megvonását s központi árvtárba olvasztást elhatározta Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága, melyről lapunk július 31-iki számában, szentesi tudósítónk távirati értesítését közöltük.

Ezen sok port vert kényes ügyre vonatkozólag kaptuk most Dorosmáról a következő részletes tudósítást; mely némileg a városi előjáróság mentegetőzésének jellegével bír s melyet az ügy minden oldalról való megvilágítása céljából minden változtatás nélkül közlünk.

Ezen jobb, másoldalról jött tudósítás szerint «nem való az, hogy nevezett város előjárósága, az árva-ügyek kezelésére vonatkozó szabályrendeletet nem terjesztette be. Beterjesztette azt 1889-ik évi június hó 24-én tartott közgyűléséből s a közigazgatási bizottság 1338/1889. sz. alatt kelt határozatával visszaadta, mert nem találta helybenhagyhatónak, de egy szóval sem érinté hogy miért nem. Ha egy szabályrendeletet, az annak fölbírlására hivatott hatóság jóváhagyhatónak nem tart, bizonyára kötelese az is felemlíteni, hogy miként módosítandó az, de a kérdéses közg. biz. határozatban egy szó indokolás sincsen, hanem utasítatik Dorosma város képviselőtestülete, hogy Mindszent községnek, a belügyminiszterium által már jóváhagyott szabályrendeletét vegye irányadónak.

Dorosma város képviselő testülete, elhatározta tehát, hogy másolatban, vagy le-másolás végett elkéri az utmatatóul kijelölt szabályrendeletet, Mindszent község azonban 1217/1890. számú értesítése szerint sem az eredit lemásolás végett, sem a kért másolatot nem küldötte, ezeket irván: Ha-hogy tehát kérdéses szabályrendeletre a te-kintetes előjáróságnak szüksége van, a megkivárató 10 ft megküldése után azt lehetőleg 8 nap elteltével elfognak küldeni.

Elküldött a 10 ft, megérkezett a szabályrendelet másolata s f. évi július hó 13-án tartott közgyűlésen annak irányadoul vételével újra szerkesztett és július hó 27-én kelt, 29-én, tehát a közg. bizottsági ülést megelőzőleg vett jelentéssel az árvaszék értesített arról, hogy a szabályrendelet már megalkottatott, mely július 30-án Szentesre be is érkezett, de az árvaszék elnöke mégis azt jelentette a közigazgatási bizottságnak, hogy Dorosma város az árvaszék kezelésére vonatkozó szabályrendeletet egyáltalán nem terjesztette be, azt, hogy módosítás végett visszaadott, hogy újból letárgyalása s elfogadása bejelentett, azt egy szóval sem érinté, tehát a közigazgatási bizottság tévedésbe ejtetett s a belügyminiszter bizonyára nem fogja jóváhagyni a közigazgatási bizottság határozatát.»

H i r e k.

Határidők:

- Augusztus 3. Athletikai verseny Palicson.
- Augusztus 5. Az alsóvárosi társalgó együlett bálja a Bruckner-kerken.
- Augusztus 5. Havi buscs. Utóállítással reggel 8.
- Augusztus 9. A Korényiné-fele kisdédóv táncz-vigalma a Bruckner-kerken.
- Augusztus 9. A kendergyári munkások táncz-vigalma a Gedóban.
- Augusztus 16. Szobafestők bálja Bálóházánál.
- Aug. 24. Népinépzési Vásárhely.

— Az adóemelések ügye. A hetek óta napirenden levő szegedi III. oszt. kereseti adóemelések tárgyalása tegnap egy nem várt fontos esemény ment végbe, mely frappáns módon

végét szakított minden izgalomnak, s általános megnyugvást szült város-szerte. Jelentették, hogy egy szegedi adófizetőköl állott népes gyülekezet sürgönyileg kérte fél Wekerle Sándor pénzügyminisztert, hogy a III. osztályu kereseti adó tulajdonságát föl-melését cseleztető pénzügyigazgatósági javaslat ellen vedje meg az adófizető közönség érdekeit. A pénzügyminis-ter ezen sürgöny folytán azonnal leküldötte Szegedre egyik megbí-zottját, Vörös Sándor min. osz-tyátanácsost. Az osztálytanácsos teg-nap éjjel ért Szegedre, reggel meg-vizsgálta a pénzügyigazgatóság nagy zajt ütött adójavaslata s rá nyomban érintkezésbe lépett a kereseti adó ki-rovása ellen napirenden levő mozga-lom vezérfőiraival, köztük főleg Rósa Izsó dr. ügyvéddel. Az adóügy állásá-ról kimerítő információt szerezvén a min. osztálytanácsos, megjelent Sza-bados János h. polgármesternél, ahol a mozgalom épp ott levő vezérfőirai jelenlétében, a miniszter meg-bizásából s annak nevében kijelentette Szeged város közönségé-nek is, hogy a pénzügyminis-ter az erőltetett adóem-éléseknek nem barátja, azo-kathatározottan rosszalja, ahogy ennek folytán megbízottjaim utasította szóbelileg s legközelebb leiratban is utasítani fogja a szegedi kir. pénzügyigazgatóságot is: miszerint személyi felelősség terhe alatt kivélt bízottság a törvény alapján s a múltányosság és igazság szem előtt tartásával az előírt adótelekeket a kincs-tári javaslat életelével is, esetleg a mi-nimálisakra redukálja, — ellenük a kincstár képviselője ne főlebbözen s csak azon esetben éljen főlebbözzéssel a bizott-ság határozata ellen, ha az a törvény ellenre sértené a kincstár jogos érde-keit. — A miniszteri osztálytanácsos ezen kijelentése folytán az adóemelés ellen indult mozgalom jelenvolt intézői nyomban kinyilatkoztatták, hogy a multkor érkezelt utasításra szerint egy bizottság által a polgármesternél összehi-vatni kért rendkívüli közgyűlésről — melyt különben Szabados János h. polgármester holnapra már el is rend-elt — elállanak, mert a cél, amiért a közgyűlést összehívatni kívánták, a pénzügyminiszteri kiküldött nyilatkozat-ával teljesen el lett érve.

— **Elment az ezred.** A hosszú szívé-lyes bucsuzkodásnak katonás, kurtá válás lett a vége. Tegnap reggel, még alig haj-nallott, már óriási közönség lepte el a Marsteri kaszárnya környékét. Apák, anyák, testvérek, szeretők, szóval mindazok, akik-nek egy kedves katonájuk van a távozó regimentben, ezekben egy utolsó órákban, vagyis csak rövid felőrában szinte meg-ostromolták a hatalmas, komor épület ko-losszusát. S a közönség egy jórésze be is omlott a kaszárnya udvarára, ahol már gléd-dában állott a csakumpakkos három zász-lóalj reggel fél 5 óraker. Pont öt óraker érkezett meg az ezredes, kinek rendjelekkel borított férhas mellett azonfelül még gyön-géd kezek ajándéka, egy koszoru övezte át.

Kihozták az ezred lobogóját s ezt Pacor tábornok, honvéderületi parancsnok bájos ket leánya zoldszalagos babékoszorúval megkoszorúzták. A zenekar rázendítette a megható imadalt s az ezred imádkozott. Az ina végetével megindult az ezred Müller ezredes vezénylete alatt, a 46-os induló zengése mellett. Az óriási közönség-től övezett menet a Laudon-utczán, a Szé-csenyi-téren s a Hid-utczán átvonult Uj-Szegedre, miközben a zenekar folyton ma-gyar dalokat játszott. A távozó bajtársakat Deszkj kísérte löhőten Pacor tábor-nok, Bakonyi ezredes, Bohutinszky őrnagy, Lázár százados s még számos honvédtiszt, valamint Rainer főkapitány-nal élén sok polgári úri ember. Úri hól-gyek fiakkerokon, szegény szóbalányok csak gyalogszerrel egész a határig mentek a kedves katonákkal. Deszken a Gerliczy báró kastélya föl lévén lógózóva, azt gya-nította az ezredes, hogy alkalmasint ott időzik a báró apósa, Fejerváry Géza báró honvédelmi miniszter s az ezred tu-lajdonosa s ez okon a kastély előtt a Rá-kóczy indulóra léptette el az egész ez-redet. Klárafalván a galáns meglepeté-sek egy újabb része várt az ezredre. Mikor a faluhoz értek, a csárdából egész otthonias szolgálatkészséggel az ezredes elé lépett Kass János s jelentette, hogy itt a «Tisza-szálló». A rögtönzött hotelben egy előzé-keny szegedi úri társaság még egyszer utoljára dús dejeuner-vel vendégelte meg a marsba bizony már belémelegedett tisztí-kart. A szegedi kiserők utolsó fecskei csak déltájt szállingóztak haza a városba. Az ezred legközelebbi uti programja így szól. A mai vasárnapot Makón töltik, este in-dulnak csatározó éjjeli gyakorlattal Nagy-lakra, ahol táborot ütnek. Ismét aztán Aradra, majd Radna-Lippára s később a nagygyakorlathoz a biharmegyei Székely-hidra vonul a regimentünk, amely már csak volt a miénk.

— **A zóna hatása.** Augusztus 1-én ju-biláitak meg a zóna-tariffa szerencsés, hal-latlan sikerű első évét. Hogy Szegeden is micsoda óriási arányban növelte a zóna az utazók forgalmát, bizonyítja az a körülmény, hogy a magyar államvasut pályaházának váró helyiségei immár merőben elégtelenek az utazók nagy tömegének befogadására s ez okon még az ősszel az egész pályaház hosszában egy hat méter széles fódott per-ront kell készíteni, melyre vonatkozólag már intézkedett is az igazgatóság.

— **Az új ezredes.** Mint bizalmasan értesülünk, az ősszel Szegedre kerülő 83. sz. ezred, sokfelől dicsért parancsnoka, Bolla ezredes legközelebb dandár pa-rancsnokká fog kineveztetni s így az ezredet Szegedre már alkalmasint csak egyik alezredes fogja behozni. Hogy ki lesz az új ezredesünk, arról még semmi bizo-nyosat nem lehet tudni.

— **Szabadság.** A minek becsét akkor tudja, akkor érzi az ember, ha megfosztják tőle: a szabadságot, újra rámosolyog nem sokára felszárabra a szegedi kerületi börtönben. A társadalom ellen vétkezők szá-mára fontartja kegynek a büntetőtörvény is azt a lehetőséget, hogy ha az elítélt büntetésének $\frac{3}{4}$ részét már kitöltötte s ezen idő alatt jól viselte magát, a büntetés hátra-levő részét föltételes szabadság-ban már otthon, övéi körében töltheti, a

börtönfelügyelőség fölterjesztésére adott igazságügyminiszteri engedély alapján. A szegedi kerületi börtönben jelenleg 70, hosz-szabb időre elítélt olyan rab van, akik a törvény által rájuk rótt vezeklésnek $\frac{3}{4}$ ré-szét már kitöltötték s most mindannyi fo-lyamodott a hátralevő rész föltételes en-gedeléséért. A kerületi börtönigazgatóság 46-ot ajánlott a folyamodók közül föltételes szabadságra az igazságügyminiszternek, aki már a napokban leküldi ebben az ügyben határozatát.

— **A havi bucsu.** Szeged fogadalmi ünnepére már kezd gyülekezni a bucsu szokásos közönsége. Már megérkezett Rad-náról vagy tíz olvasó- és ének-árló asz-szony s a bucsu alkalmára a menaszéria is beköltözött a Szent István-térről alsóvárosra, ahol is most nagy a szülők nyugodalma, mivelhogy a fiatal csemeték seregüstül ott ögyelegnek nap hosszant a komédia körül. A havi bucsu napján a Gedó-féle felsővá-rosi vígadóban is lesz, előreláthatólag népes táncmulatság, melyet már falragaszok hir-detnek.

— **Az új kaszárnya átvétele.** A szegedi honvéd lovas-laktanya átvétele tár-gyában tegnap utazott föl Pálffy Viktor szenátor Budapestre, hogy a honvédelmi miniszteriumban értekezzen az új kaszár-nának még az ősszel leendő átvétele tár-gyában. A hatóság reméli, hogy a város jogos igényeit oda fönt is meghallgatják s a kaszárnyába még az ősszel beszállísol-ják a huszárokat. 16—18,000 forint veszt-eség érne Szegedet, ha a kaszárnyát csak a jövő tavasszal venné át a honvédség.

— **A sörkereskedők a köveztvám el-len.** A szegedi sörkereskedők — mint érte-sülünk — közös kérvényt szándékoznak be-adni a városi tanácshoz, a szegedi kövezt-vám leszállításáért. A köveztvám ugyanis hektoliterenkint 13 kr-ra, tehát az előállítási árérték 14 százalekára rug. Akkor, midőn a sör hektolitere után az állammag gyártási adóban 2 frt 25 krt, fogyasztási és italmé-reci adóban 5 forintot, a városnak pedig fo-gyasztási adópótlék- s jogosítványi díjban 3 forintot kell fizetniük, ily magas köveztvám szerföltött nyomasztólág hat a szegedi sör-kereskedésre, főleg azért, mert a közeli vi-déki söraktárakkal fölötté nehezíti a kon-kurrencziát. Szegedre ugyanis behoznak 5—600 «vaggon-rakomány» sört, melyből azonban alig egytized rész fogy el a vá-rospan, a többi vidékre szállítatik. Am épp, mivel a vidékre szőlő sört is elegebb be kell hozniok a kereskedőknek Szegedre behűt-es végett s csak aztán szállíthatják szét a vi-dékre; világos, hogy ezen, tulnyomó rész után is éppugy meg kell fizetniük a kövezt-vámot, mint azon sör után, mely itt fogy el. Természetes tehát, hogy a szegedi ke-reskedők vidékre szőlő sörszállítmányaikkal épp a köveztvám miatt nem képesek kon-kurrálni árak tekintetében. Arad, Temesvár, Szabadska, Makó, Váshárhely sörkereskedői, — nem nyomván őket a magas kövezt-vám — lassankint veszélyeztetni kezdik az ország egyik legnagyobb sörkereskedését, a szegedit, amely pedig jelenleg Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegyétől a Tisza-Duna közt kiterjed egész Temesig s Szeged város egyik legvirágzóbb üzletágát képezi. Arra kéri tehát a szegedi sörkereskedők a várost, hogy a sörszállítás után, mely anélkül is állammag, városnak egyaránt nagy jövedelmi forrása, a konkurrencziára ölműsúlyal ne-hezedő köveztvámot szállítsa le és pedig

magára a sörre nézve métermázsánként 2 kr-ra, az üres sörös edényekre nézve pedig m-mázsánként 1 kr-ra.

— **Társulati közgyűlés.** Az új-szeged-vedresházi ármentesítő társulat tegnap délelőtt közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya a társulat napirenden levő kölcsönkonverziója. A konverzióra vonatkozó javaslatot, melyet mi már bővebben ismertettünk, mindenben eltagadta a közgyűlés. E szerint tehát a társulat a «Magyar földhitelezet»-től vízszabályozási záloglevelekben 370,000 forint névértékű kölcsönt vesz föl, ebből letérleszti a 192,000 forintos 6%-os tiszai kölcsönt, kifizeti Szeged városnak a 44,000 forint adósságot s keresztül viszi a földmívelési miniszter által is már jóváhagyott töltés-felmagasztás 78,000 forintos munkáját. A konverzió előmunkálatainak megtételét a közgyűlés a társulati választmányra, a kölcsön-ügylet megkötését pedig dr. Lázár Györgyre s Pillich Kálmánra bízta.

— **Gyermekek zálogban.** Ez is állam-kölcsönös idill. Gyevi Kovács Mihály Londoni-körút 6. szám alatt lakó állam-kölcsönös háziur járult ezzel a furcsa panasszal a rendőrség színe elé. Lakója, bizonyos Schwarz Ábrahám nevű nőszből, előbb lassankint elhurcolván minden bútort, most a fertályra feleségével (a saját feleségével t. i.) együtt megszökött a házberűzetés elől. Ez még nem volna valami rendkívüli esemény, hanem a megszökött lakók házbér fejében ott hagyták a háziur nyakán eleven zálogképpen az egész családot, számszerint négy apró gyermeket, kik közül a legidősebb 10 éves, a legkisebb pedig négy esztendő. A háziur most azon töprenkedik, mit csináljon ezekkel a zálogba hagyott mozgólakóháziurokkal, akiknek enni is kell a napi?

— **Gyászhir.** Részvételt vettük a következő gyászjelentést: «Dr. Déry Károly melynek megrendült szívvel, fájdalomtól lesvújta tudatja a vizgatlan szülő: Herz Mór és neje, és testvér: Herz Ede s neje, úgy az egész gyászoló család nevében is, hogy szeretett nője dr. Déry Károlyné Herz Nina f. évi augusztus hó 2-án 11^{1/2} órákor, hosszú betegség után, 31 éves korában, boldog házasságának 14-ik évében történt elhunytát. A boldogult végtisztessége f. augusztus hó 3-án d. u. 4 órákor megy végbe Széchenyi-téri saját házából. Béke poraira.

— **A szegedi lóverseny.** A szegedi gazdasági egyesület, ma augusztus 3-án d. e. 11 órákor az egyesület hiv. helyiségében (régi Zsótér-ház l. e.) választmányi ülést tart. Az ülés tárgyat a szeptember 7-én tartandó lóverseny-térnek megállapítása képezi.

— **A kerületi börtön új orvosa.** Dr. Regdon Károly, a szegedi kerületi börtön ujonnan kinevezett orvosa, tegnap foglalta el állását s vette át leltár mellett a börtön kórházát, melynek kitűnő berendezése egészen meglepte az új orvost.

— **Satnyák.** A tegnapi ujoncfelvizsgálaton «mérték» alá került satnya legények közül mindössze egy szűl vált be katonának a n.-szt.-misklósi kerületből. A felvizsgázó bizottság azonkívül elbocsátott egy-egy honvédet az 5. és 4. ezredtől s megvizsgált egy-egy apát, akik kereset-képtelennek talált.

— **A tanyai posták.** A kereskedelmi miniszter értesítette a szegedi hatóságot, hogy az alsótanyai postát beszünteti, ha legközelebb nem foganatosítják nála azokat az intézkedéseket, miket ezen tanyai, meg a szatymazi posta rendezése végett már korábban kiadott. Épp időszerű, hogy újra sürgessük azon mize-riák megszüntetését, miket a «Szegedi Híradó» egyik utóbbi számában élénk színekkel rajzolt le s ajánlott a hatóság gondjaiba tanyai tudósítónk.

— **Nincs orvos.** Egyik tanyai tudósítónk írja: Hónapok óta várják az alsótanyai polgárok az új orvos megérkezését, de úgy látszik, hasztalan. A betegek egyre látogatják a régi orvosi lakul használt Csorvai-féle tanyát, s a szomszédos tanya birtokosát Csorvai Rieger János urat valóságos doktorrá avatták már a segély kérék. — A minap egy vasvillával összeszurkált asszony konyorgott enyhítő kénsécsért. Hogy kapott-e, nem tudjuk. Utána egy szerencsétlen anya hozta beteg gyermekét, könyes szemmel beszelve el, hogy rugta felig agyon egy szilaj csikó, szemületes kedves fiát. A nagy munkaidő miatt alig érkeznek arra a tanyaiak, hogy betegeiket a városba szállítsák gyógykezelés végett s az a baj, hogy éppen azon területen van ezen orvos hiány, mely a várostól legmesszebb esik. Ez az alsótanyai II. kerület, a külterületi orvoskerületet között a legnagyobb. Talán mégis jó lenne hetenkint legalább egy ideiglenes orvos kiküldése, (Ha már rendszeres nincs!) melyről a tanyai kapitányok és esküdtek utján értesítenék a lakosságot.

— **Tolvaj a fürdőben.** St. L. a kerületi börtön gondnoka tett tegnap panaszt a rendőrségnek, hogy töle, aki egész életét át gazemberekre ügyel föl, valami gazember a Naschitz-féle uszoda 28-ik számú kabinjában a tárczájából 50 frtot elloptott. A rendőrség nyomozta a malicziózus tolvajt, aki, míg a tulajdonos az enyhé Tisza-vízben uszkált, azt a kedves, halványkék bankócskát is elusztatta.

— **Az első fecske.** Mint minden sokadalomnak, a havi búcsúnak is megvannak a maga veszedelmes parázitái. Ezek a többé-kevésbé ügyes zsebtolvajok. Egy már rajtaesztett szabadművészetének gyakorlatán. Svenova Ferencné radnai búcsú asszony a Farkas Kata ismert tolvaj cigányasszony hosszú-körű kezét szerencsésen megcsípte, amint az a zsebében kotorzott. A tetten ért zsebtolvajt a rendőrség átadta a büntető bíróságnak.

— **Sport.** Szabadkáról értesítenek, hogy a palicsi, augusztus hó 3-án tartandó versenyekre Magyarország eddig ismert jelenleg versenyző erői közül a legjobbak jelentették be közreműködésüket. A nemzetközi vaspáripa-versenyben, táv. 15 km. Hariss György, Schwarz Henrik Szegedről, Matkovich Miklós Szabadkáról és Eugen Hubert Gráczból, fognak küzdeni. A 3 km. bajnoki távúszásban Gaál Daniel H.-M.-Vásárhelyről, Tomcsák Gusztáv Budapestről, a «M. T. K.» tagja és Balogh Hugó, a dunai uszók legjelesebbek fognak mérkőzni egymással és talán még Weber Frigyes is Szabadkáról. A bajnoki kardvívásban Fellegi Antalnak Szathmáry Tihamér lesz legmértőbb társa, H.-M.-Vásárhelyről. A gyaloglásban (táv. 3 km.) a Szagheiszter testvérek küzdenek egymás ellen. A viadori ugróversenyekben Sajtos Sámuel és Faragó Sándor H.-M.-Vásárhelyről lépnek ki Matkovich Miklós ellen. A viadori korlát és nyújtóversenyben Müller Dávidnak Bózsó János lesz legmértőbb ellenfele.

— **A trachoma.** Dr. Faragó Odon v. főorvos ma délelőtt Szatymazon az ömészeki kapitányságbeli trachomásokat fogja felülvizsgálni.

— **Táncvigalom.** Rozényi Imréné kisdudóú interet-tulajdonos aug. hó 9-én a Bruckner-kerthelyiségében zártkörű táncvigalmat rendez.

— **Vétkes gondatlanság.** Engel Mór, az a szerencsétlen asztalos-segéd, kinek az épülő lovas-kaszárnya tetejéről való lebukása felől tegnap hoztunk rövid tudósítást, az este 1/9 órákor az esés folytán szenvedett belső sérülései következtében, a kórházban meghalt. A rendőri nyomozás természetesen rogtán megindult annak kiderítése végett, hogy ennél a végzetes esetenél kit terhel a mulasztás, a vétkes gondatlanság súlyos vádját s a rendőri nyomozás eddigi adatai eléggé terhelők a kaszárnyai munka két vezetőjére. A néka és Dékány palléroka nézve. Ezek a munkavezetők ugyanis meghagyták ugyan az álláskezelőknek, hogy az állásokra korlátokat is csináljanak, de aztán nem tördelték vele, hogy tényleg megtörtént-e ez? Egy másik följáróról a korlátot lesztek az ácsok, mivel az azokat összetartó kapocs-vasakra szükségük volt s a följáró három hét óta korlát nélkül van. Beigazolta a rendőri nyomozás azt is, hogy a pénteki szerencsétlenség s a szombati helyszíni szemle közt levő időt a pallérok fölhasználták arra, hogy a rendőrség félrevezetése szempontjából hirtelen korlátokat rakjanak föl s egy, a pinczébe vezető mély nyílást is befödjenek, mely különben állandóan nyitva volt s veszélyeztette a munkások életbiztonságát. A padláson pedig az összekötő gerendák alatt nem lévén menyezett-fák, a gerendákon a közlekedés mindössze egy szál keskeny deszka segítségével történt, mely veszedelmes palló mellé szintén most, a szerencsétlenség után, raktak le még pár deszkát. Szóval sok és nyomos körülmény vall arra, hogy a sajnos esemény okát a munkavezető két pallér súlyos beszámítási vétkes gondatlansága képezte.

— **Törvénykezés.** A szegedi kir. bünyefiítő törvényszék legközelebb aug. 7-én tart végtárgyalást. Kaposnik Mihály és társainak lopási s orgazdasági bűnyűgyében.

— **Egy földi.** Ez a földi, névszerint Iván Mária, szegedi születésű, 19 éves leányzó nem hoz fényt a szegedi névre. A zombori rendőrség körözi országszerte, mivel a gazdasszonyától, egy zombori kén-tesházból, egész csomó ingó-bingót, ezüst manchette-gombot, női ruhaneműket, cipőt, kalapot stb. elloptott s aztán megszökött.

— **Hullámsír.** Iszonyú szerencsétlenség történt tegnap az aradi katonai uszodában. Két közlegény, bár uszni nem tudott, az uszodából vakmerően kiment a szabad Marosba, melynek rohanó árja azonnal magával ragadta mindkettőt. A földoklók katonák segélykiáltására azonnal vízbegrótt ugyan uszmesterük, hogy kimentse őket; mire azonban hozzájuk ért késő volt, mindkettő vízbe fult.

— **Szivarkedvelőknek.** A különlegeségi dohánnyágyártmányok árjegyzékében C) szivarok, a) finom Havanna-dohánylevelekből 1. tételszám alatt felvett «Regalia de la Reina» és 2. tételszám alatt felvett «Princesas» szivarok ezentul névnyomatos színes papírgyűrűsekkel ellátva, új felszerelésben fognak az eddigi árak mellett áruba bocsáttatni.

Den Herren Fabrikanten

können wir beim Semesterschluss (Ende März und Ende September) wie auch zu anderen Zeiten **tüchtig geschulte Kräfte** aus dem Kreise unserer jetzigen und früheren Schüler — soweit uns solche zur Verfügung stehen — **unentgeltlich** nachweisen.

Ausführliches Programm,

Jahresbericht mit Schülerverzeichnis
und jede Auskunft

erhält man sofort gratis und franko.

Verlag: Moritz Schäfer, Leipzig.

Wie wird man
Maschinentechniker?
Elektrotechniker?

Winke und Ratschläge von

K. Weitzel,

Direktor d. Technikum Mittweida.

7. Auflage. Preis 1 Mark.

In allen Buchhandl.
vorhältig.

→ Königreich Sachsen. ←

Technikum Mittweida.

== Direktor: Ingenieur K. Weitzel. ==

Maschinentechnische Fachschule für Ausbildung im gesamten Maschinenbau
und den ihm verwandten Zweigen Elektrotechnik, Mühlenbau.

23. Schuljahr.

Maschinen-Ingenieur-Schule. — Werkmeister-Schule.

1. Zweck und Lehrziel. Das Technikum ist eine *maschinentechnische Fachschule* und verfolgt den alleinigen Zweck, seinen Schülern eine für die Bedürfnisse der *Privatindustrie* unmittelbar verwendbare abgerundete, fachwissenschaftliche Ausbildung im Maschinenwesen bez. in den ihm zunächst verwandten Fächern **Elektrotechnik** und **Mühlenbau** zu geben. Durch systematisch geordneten Unterricht und geeignete Übungen sucht deshalb die Anstalt nachfolgende für ihren Beruf auszubilden:

I. In der Maschinen-Ingenieur-Schule (einer höheren Fachschule):

1. künftige *Ingenieure* und *Konstrukteure* für Maschinenbau, Elektrotechnik und Mühlenbau;

2. solche, welche als künftige *Maschinenfabrikanten* der Ausbildung in der Maschinentechnik bezügl. in der Elektrotechnik oder dem Mühlenbau deshalb im *weitesten Umfange* bedürfen, weil sie mindestens dieselben Kenntnisse besitzen müssen, wie die ihnen untergeordneten Ingenieure und Techniker;

3. künftige *Industrielle* bez. Besitzer von Fabriken und industriellen Anlagen, welche bei Herstellung ihrer Fabriksate sich einzelner Maschinen oder ganzer maschineller Einrichtungen bedienen müssen, wie das z. B. der Fall ist

bei der Fabrikation von elektrischen Apparaten und Maschinen zu verschiedenen Zwecken, von Signal- und Weichenstellapparaten, Fahrstühlen, Aufzügen, Elevatoren, Exhanstoren, Kondensatoren, Ventilatoren, Brückenwagen und anderen Wagen, Feuerspritzen, Extinguierern, Gas- und Wasserleitungsgegenständen, hauswirtschaftlichen Gegenständen, Eisenmöbeln, Geldschranken u. s. f.;

ferner: bei der Fabrikation von Schrauben und Muttern, Nieten, Ketten, Riemen, Scheiben, Rädern, Flaschenzügen, Röhren, Armaturen und allen anderen Maschinenteilen;

ferner: bei der Fabrikation von Maschinenmodellen, Nägeln, Stiften, Draht und Drahtwaren, Drahtseilen, Werkzeugen und allen technischen Artikeln für Fabrikbedarf;

ferner: in Papier- und Holzstofffabriken, Dampf- und Wassermühlen, Spinnereien, Webereien, Thonwaren-, Porzellan- und Glasfabriken, Stärkefabriken, Zackerfabriken, Nadel-, Stahlfedern- und Stahlwaren-, Stuhl- und Möbelfabriken, chemischen Fabriken, grössten Brauereien, Gasfabriken, Zündholzfabriken u. s. f.;

4. künftige *Fabrikdirektoren*, sowie überhaupt *Betriebsleiter* der oben genannten Fabrikationszweige;

5. künftige *Inhaber von technischen und Patentbureaux*;

6. *technisch gebildete Reisende* für die oben genannten Fabrikationszweige.

II. in der *Werkmeister-Schule* (einer mittleren Fachschule) finden entsprechende Ausbildung:

1. angehende *Maschinenbauer, Mechaniker und Mühlenbauer*, die später als Werkmeister, Zeichner, Aufseher u. dgl. in Maschinenfabriken, mechanischen Werkstätten, grösseren Schlossereien grösseren Mühlen Anstellung suchen;

2. künftige *Besitzer kleinerer mechanischer Werkstätten, Bauschlossereien, kleinerer Mühlen* u. dgl.;

3. solche, welche als künftige *Werkmeister oder Aufseher* in Spinnereien, mechanischen Webereien, Papierfabriken, Thonwarenfabriken und dgl. *maschinentechnische Kenntnisse* nötig haben.

Besonders vorteilhaft ist der Besuch des Technikums für solche künftige *Gewerbetreibende* (Mechaniker, Schlosser, Schmiede, Kupferschmiede, Former, Metallarbeiter jeder Art, Werkzeugmacher, Modellhändler, Müller, Mühlenbauer u. s. f.), welche sich eine allgemeine technisch-wissenschaftliche Bildung erwerben wollen, um sich mit Leichtigkeit und Sicherheit in verschiedene Geschäftszweige einarbeiten, den Fortschritten in dem erwähnten Fach mit Verständnis folgen zu können, und um überhaupt der Konkurrenz nach jeder Richtung hin gewachsen zu sein.

Die praktische Tätigkeit in der passenden Fabrik, Werkstätte, Mühle, dergl. hat möglichst dem Besuche des Technikums voranzugehen.

2. Unterricht. Da das Technikum hauptsächlich für das praktische Leben vorbereiten soll, so ist es selbstverständlich, dass beim Unterricht jede mögliche Rücksicht auf die Praxis genommen wird. Die Verbindung der Anstalt mit in- und ausländischen Fabriken ermöglicht es, sowohl die wichtigsten Fortschritte in der Technik stets zu berücksichtigen, als auch den Wünschen und Bedürfnissen der industriellen Kreise bei Ausbildung der das Technikum besuchenden jungen Männer Rechnung zu tragen.

Der Unterricht wird nicht in der Weise erteilt, dass nur Vorträge gehalten werden, wobei es dem Zuhörer überlassen bleibt, ob er dieselben begriffen hat und anzuwenden versteht, sondern es beschäftigen sich ausserdem die Lehrer mit den einzelnen Schülern, so dass auch der geringer Begabte möglichst grossen Vorteil aus dem Unterrichte ziehen kann.

Häufig wiederkehrende *Repetitionen* in allen Fächern sowie stete *häusliche Arbeiten* bilden wesentliche Hilfsmittel zur Unterstützung des Unterrichts.

Ein weiteres Hilfsmittel bieten die *Konstruktionsübungen* (Maschinenzeichnen, Maschinenentwerfen, Bauzeichnen und Entwerfen von Bauplänen von Fabriken, Mühlen u. s. f.). Bei allen diesen Übungen wird auf möglichst *selbständiges* Arbeiten gesehen, wozu die Lehrer die nötige Anleitung geben; auch erfolgt die Ausführung der Zeichnungen ganz nach den in besseren Fabriken üblichen Methoden. Besonders wird auf kräftigen Strich, grossen Massstab, möglichst Detaillierung, Anfertigung der Gewichtspläne, Kalkulationen u. s. f. gesehen.

Hieran schliessen sich ferner die *praktischen Übungen im Aufnehmen von Indikator-Diagrammen* an Dampfmaschinen, die *dynamometrischen Übungen* oder Kraftmessungen an Arbeits- und Werkzeugmaschinen, *hydrometrische Übungen* oder die Bestimmung der Geschwindigkeiten, Gefälle und Wassermengen fließender Gewässer, *elektrotechnische Messungen, Feldmessungen und Nivellieren*.

3. Lehrkörper und Beamte. Der Lehrkörper besteht aus 23 Personen, worunter 8 Maschinen-Ingenieure, 8 Mathematiker, 2 Zeichenlehrer, 1 Architekt, 1 Handelslehrer, 3 Sprachlehrer, während das Direktionsbureau, Bibliothek, Lesezimmer u. s. f. 7 Beamte angestellt sind.

4. Lehrmittel. 1. Die *Bibliothek* mit gegenwärtig 2500 Werken in über 3000 Bänden; eine grosse Sammlung von *Vorlagewerken* (gegen 4000 Nummern) aus sämtlichen Zweigen der Technik;

2. das *Lesezimmer*, in welchem täglich die bedeutendsten technischen und gewerblichen Zeitschriften, sowie gegen 100 der grösseren *Tagessblätter* Deutschlands, Österreichs, Ungarns, der Schweiz, Hollands, Englands, Russlands u. s. f. ausliegen;

3. die *technologische Sammlung*;

4. die *Modellsammlung für Maschinenbau*;

5. die *Modell- und Materialsammlung für Baukonstruktionslehre*;

6. die *Modellsammlung für Stereometrie und Projektionslehre*;

7. die *Sammlung von Draht-, Holz- und Gipsmodellen für Freihandzeichnen*;

8. die *Apparate und Instrumente für Chemie, Physik, Elektrotechnik, für Feldmessungen und Nivellieren*;

9. die *Apparate und Instrumente zu dynamometrischen und hydrometrischen Übungen*;

10. die *wissenschaftlichen Exkursionen*, welche in Begleitung der Lehrer nach der mit der Bahn in einer halben Stunde zu erreichenden grossen Fabrikstadt Chemnitz, sowie in die Mühlen, Papier- und Thonwarenfabriken, Spinnereien, Webereien und sonstigen industriellen Anlagen der hiesigen Umgegend unternommen werden.

5. Versicherung gegen Unfälle. Die Schüler des Technikums sind auf Kosten der Schule gegen alle Unfälle versichert, welche ihnen auf Exkursionen in die Fabriken oder bei Vornahme praktischer Übungen an Maschinen u. s. w. zustoßen sollten. (Das Nähere hierüber findet sich im Programm.)

6. Unterrichtsgegenstände.

Niedere und höhere Mathematik. Arithmetik, Algebra, Algebraische Analysis und höhere Gleichungen, Differential- und Integralrechnung, Planimetrie, Stereometrie, Trigonometrie, Analytische Geometrie der Ebene, Analytische Geometrie des Raumes.

Naturwissenschaften. Physik, Chemie, Elektrotechnik.

Mechanik. Elementar-Mechanik, Technische Mechanik, Analytische Mechanik, Festigkeitslehre, Graphische Statik, Hydraulik, Mechanische Wärmetheorie, Kinematik.

Maschinenbau. Maschinenelemente, Hebe- und Transportmaschinen, Dampfmaschinen, Schieberdiagramme, Steuerungen, Dampfkessel, Wasserräder, Turbinen, Pumpen, Lokomotivbau, Kleinmotoren, Heizung und Ventilation, Theoretische Maschinellehre, Theorie der Regulatoren, Übungen im Entwerfen von Maschinenelementen, von Hebe- und Transportmaschinen, von Kraftmaschinen und ganzen Anlagen.

Elektrotechnik. Physik. Spezielle Elektrotechnik, Elektrotechnisches Praktikum.

Mühlenbau. Getreidemühlen, Schneidemühlen.

Technologie. Technologie der Metalle.

Bau- und Ingenieurwissenschaft. Baukonstruktionslehre, Übungen im Entwerfen, Kostenanschläge, Feldmessungen und Nivellieren.

Zeichnen. Freihandzeichnen, Linear- und Geometrisches Zeichnen, Projektionslehre, Schattenlehre, Perspektive, Skizzenübungen, Maschinenzzeichnungen, Aufnahmen nach der Natur möglichst in perspektivischer Ansicht.

Praktische Übungen. Indikator-Versuche an Betriebsmaschinen, Dynamometrische Übungen an Arbeits- und Werkzeugmaschinen, Hydrometrische Übungen, Elektrotechnische Messungen, Feldmessungen und Nivellieren.

Handelswissenschaft. Einfache und doppelte Buchführung, Sprachen und allgemein bildende Fächer. Deutsche, französische, englische Sprache, Literatur, Rundschriftübungen, Stenographie.

7. Aufnahmezeit. Aufnahmen in das Technikum finden jedes Jahr zweimal und zwar Mitte Oktober und Mitte April statt, und ist es gleich, zu welchem von diesen beiden Terminen der Eintritt erfolgt. Aufnahmen in den unentgeltlichen *Vorunterricht* betr. siehe unter 8.

8. Unentgeltlicher Vorunterricht. Der Vorunterricht ist für solche eingerichtet, die teils früher gelerntes gründlich wiederholen, teils auch die zur Aufnahme in die unterste Abteilung des gewählten Lehrplanes nötigen Kenntnisse ergänzen wollen. Der Vorunterricht dauert von Mitte August bis Mitte Oktober bez. von Mitte Februar bis Mitte April und wird unentgeltlich erteilt. Aufnahmen in denselben finden während der Monate August, September bez. Februar, März zu jeder Zeit statt, wenn das Unterrichtsgeld für die gewählte lehrplanmässige Abteilung (siehe nächste Seite unter 1, Absatz 5) sofort beim Eintritt in den *Vorunterricht* bezahlt wird. Die Besucher des Vorunterrichts haben während der Dauer desselben keine Ferien.

9. Dauer der Ausbildung. Zur vollständigen Ausbildung sind in der Maschinen-Ingenieur-Schule $2\frac{1}{2}$, oder 3 Jahre nötig, je nachdem der 1., oder 2. Lehrplan besucht wird, in der Werkmeister-Schule $1\frac{1}{2}$ Jahr.

10. Militärdienst. Die Zurückstellung vom Militärdienst während des Besuches des Technikums wird in fast allen Fällen gewährt.

11. Aufnahmebedingungen.

1. Nötige Vorkenntnisse. Solche junge Leute, welche Maschinen-Ingenieure oder Elektrotechniker werden wollen, wählen den I. Lehrplan, wenn sie die Kenntnisse des ganzen Algebra und ebenen Geometrie schon besitzen; wenn dieselben dagegen nur im Besitze einer Volks- oder Bürgerschulbildung sind, oder nur die unteren Klassen einer Realschule, eines Gymnasiums oder einer ähnlichen Anstalt besucht haben, so wählen sie den II. Lehrplan.

Für künftige Werkmeister, Monteurs u. s. f. ist der III. Lehrplan eingerichtet, welcher eine Volks- oder Bürgerschulbildung, aber mindestens zweijährige praktische Tätigkeit voraussetzt. (Siehe Näheres über die drei Lehrpläne im Programm.)

2. Praktische Vorbildung. Für die praktische Vorbildung eignet sich am besten eine Maschinenfabrik mittlerer Größe. Die Lehre in einer Schlosserei, einer Schmiede oder bei einem Feinmechaniker ist für den zukünftigen Maschinentechniker nicht so zweckdienlich, weil er daselbst weniger mit Maschinen und ihren einzelnen Teilen zu thun bekommt. Wer sich *ausser für Maschinenfach* auch noch für *Elektrotechnik* ausbilden will, hat seine praktische Vorbildung zunächst in einer Maschinenfabrik und dann noch in einer elektrotechnischen Fabrik zu erwerben. Es ist dringend zu empfehlen, dass das praktische Arbeiten vor dem Besuch einer technischen Lehranstalt stattfindet. *Das praktische Arbeiten während des Besuches des Technikums zur Erzielung eines Nebenverdienstes ist nicht durchführbar*, weil die Unterrichtsstunden und Zeichenübungen fast die ganze Tageszeit in Anspruch nehmen. (Über die Dauer der praktischen Vorbildung findet sich das Nähere im Programm.)

3. Alter. Das Alter der aufzunehmenden Schüler soll in der Regel nicht unter 16 Jahren sein.

4. Legitimation. Für Angehörige des Deutschen Reiches dienen bei der Aufnahme als Legitimation der Geburtschein oder Militärpapire, für Ausländer ein Pass oder Heimatschein.

Die vorhandenen Schulzeugnisse sowie solche über etwa in der Werkstätte oder Fabrik erworbene praktische Vorbildung sind gleichfalls vorzulegen.

5. Unterrichtsgeld. *Einschreibungen zum Besuche der Unterrichtsstunden und Übungen finden nur nach vollständiger Zahlung des Unterrichtsgeldes statt.* Dasselbe beträgt für jede Lehrplanmässige Abteilung (Dauer $\frac{1}{2}$ Jahr) 130 Mark in der Maschinen-Ingenieur-Schule, dagegen 120 Mark in der Werkmeister-Schule. Ausser dem Unterrichtsgeld sind beim Eintritt als *einmalige Taxe* für die *ganz Studienzeit* noch zu entrichten a) für die Aufnahme 6 Mark, b) für Benutzung des Lesezimmers und der Bibliothek 4 Mark, bez. 3 Mark, je nachdem die Maschinen-Ingenieur-Schule, oder die Werkmeister-Schule gewählt wird.

Rückzahlung von Unterrichts- oder Unterrichtsgeld oder von Bibliotheks- oder Lesezimmergebühren oder Übertragung derselben auf ein folgendes Halbjahr wird unter keinen Umständen gewährt.

12. Wohnung und Unterhalt.

Wohnungen sind in hiesiger Stadt bei achtbaren Familien teils mit, teils ohne Kost zu haben, und zwar werden solche durch die Direktion unentgeltlich nachgewiesen. Die Wohnungen sind vollständig möbliert, das Mitbringen eines Bettes u. dergl. ist also zwecklos. Die Preise sind je nach Lage, Grösse, Ausstattung des Logis verschieden und richten sich nach den Ansprüchen, die gemacht werden. *Das Wohnen namentlich jüngerer Leute in Gasthäusern, Restaurationen, Schankwirtschaften u. dergl. ist zu vermeiden* (vergl. § 2, Absatz 5 der Gesetzze).

Volle Pensionen bei den Lehrern des Technikums sind mit denselben besonders zu vereinbaren.

13. Die Gesamtkosten.

Für ein halbes Jahr betragen dieselben ungefähr, wie folgt: a) Unterrichtsgeld 120 Mark bez. 130 Mark; b) Wohnung und Kost je nach Ansprüchen zwischen 300 und 420 Mark; c) Unterrichtsmaterialien (Bücher, Hefte u. s. f.) durchschnittlich 20 bis 25 Mark — anfangs etwas mehr, manches kann aber beim Abgange wieder verkauft werden —; d) Kleidung, Taschengeld und Nebenausgaben richten sich nach den Verhältnissen der Angehörigen, können also vorher nicht genau bestimmt werden.

Die für Unterhalt und sonstige Ausgaben nötigen Gelder nimmt auf Wunsch der Schüler oder ihrer Angehörigen die Direktion des Technikums in Verwahrung und besorgt die regelmässige Auszahlung. Die Vergütung hierfür beträgt monatlich 1 Mark.

Die Abrechnung erfolgt pünktlich Ende Mai und Ende November.

14. Repetitorien und Prüfungen.

Ausser den von Zeit zu Zeit in den Hauptfächern stattfindenden Repetitorien werden in der Mitte und am Schlusse eines Halbjahres achtstägige unentgeltliche *Versetzungsprüfungen* abgehalten, von deren Ergebnis die Versetzung nach der nächst höheren Abteilung abhängt. *Zur Teilnahme an den Repetitorien und Versetzungsprüfungen ist jeder Schüler verpflichtet.* Ausnahmen werden nicht geduldet und Nachprüfungen finden nicht statt.

15. Zeugnisse.

Zeugnisse über Fleiss, Leistungen und Stundenbesuch werden nur auf Grund der Repetitorien und Versetzungsprüfungen, und zwar in jedem Halbjahr zweimal, unentgeltlich erteilt, nämlich in der ersten Hälfte der Monate Juli und Oktober bez. Januar und April. Jeder Besucher der Anstalt ist zur Entnahme seines Zeugnisses verpflichtet. Nicht abgeholte Zeugnisse werden den Eltern oder Vormündern übersandt.

Die Angehörigen können auf Wunsch zu jeder Zeit von der Direktion einen Bericht über Fleiss, Fortschritte und Betragen ihrer Söhne und Pfinglinge erhalten.

16. Maschinen-Ingenieur-Zeugnis. — Werkmeister-Zeugnis.

Die Besucher der *Maschinen-Ingenieur-Schule*, welche eine mindestens einjährige Praxis nachweisen können, die theoretischen und konstruktiven Fächer ihres Lehrplans vollständig und mit Erfolg absolviert haben, und sich während ihrer Studienzeit keine groben Verstösse gegen die Schulgesetze haben zu schulden kommen lassen, können sich auf Grund einer besonderen Prüfung das *Prüfungs-Zeugnis für Maschinen-Ingenieure* erwerben. Unter ähnlichen Bedingungen und Nachweis einer mindestens zweijährigen Praxis können fleissige und befähigte Schüler der *Werkmeister-Schule* das *Prüfungszeugnis für Werkmeister* sich erwerben. (Siehe Näheres im Programm.)

Nach bestandener Prüfung werden die Namen der betreffenden Kandidaten an der Anschlagtafel sowie in einem Blatt ihrer Heimat empfehlend bekannt gegeben. Dasselbe Bekanntmachung nebst Angabe der von dem Kandidaten gelösten grösseren Konstruktionsaufgabe findet auch in dem nächsten Jahresbericht der Anstalt Aufnahme.

17. Ferien.

Ferien finden statt: zu Weihnachten, Ostern und im Oktober ungefähr je 14 Tage, im Monat Juli 4 Wochen.

18. Abgang und Stellenvermittlung.

Solchen Personen, die sich gute Zeugnisse erworben haben, ist die Direktion des Technikums sowohl bei ihrem Abgange, als auch später zur Erlangung von Stellen behilflich, wozu ihr die enge Verbindung mit den verschiedensten industriellen Etablissements und deren Inhabern und Leitern reichlich Gelegenheit bietet.

Die Anfangsgehälter betragen durchschnittlich 1500—1800 Mark jährlich. Trotz ihrer starken Frequenz konnte die Anstalt auch in diesem Jahre nicht alle Anfragen der Herren Fabrikanten nach Technikern für das Bureau und den Betrieb befriedigen.

19. Auszug aus den Schulgesetzen.

Den Schulgesetzen unterliegt jeder Besucher des Technikums während seiner ganzen Studienzeit und selbstverständlich auch während der Ferien, gleichviel ob er dieselben hier, oder auswärts verbringt.

§ 1. Von den Besuchern des Technikums wird erwartet, dass sie ein durchaus sittliches und anständiges Verhalten sowohl innerhalb, als ausserhalb der Anstalt beobachten, den Anordnungen des Direktors, der Lehrer und deren Beauftragten unweigerlich Folge leisten und diesen überall mit der gebührenden Achtung begegnen, wie man dies von jungen Leuten ihrer Lehrern und Vorgesetzten gegenüber erwartet.

§ 2. Jeder Besucher des Technikums ist verpflichtet,

1. die Unterrichtsstunden und Übungen pünktlich zu besuchen, bei unvermeidlichen Abhaltungen aber sich Urlaub zu holen und bei Versäumnissen dies schriftlich oder mündlich zu begründen, dem Unterrichte aufmerksam und mit Vermeidung jeder Störung beizuwohnen und die ihm aufgegebenen Arbeiten pünktlich und sorgfältig zu fertigen.

(Die Kontrolle über Anwesenheit in den Unterrichtsstunden wird von dem betreffenden Lehrer geführt; ver-

spätestes Erscheinen in den Unterrichtsstunden wird als Versäumnis notiert. — Durch Umstände gebotene Abweichungen vom Lehrplane sind nur mit Erlaubnis des Direktors gestattet).

2. die Hefte, die jederzeit eingefordert werden können, stets in Ordnung zu halten;

3. sich an den mündlichen und schriftlichen Repetitorien und Prüfungen, so oft solche abgehalten werden, zu beteiligen.

§ 5. Vereine und Gesellschaften sind nur gestattet, wenn sie ein wissenschaftliches oder allgemein bildendes Ziel verfolgen und das Studium sowie den Zweck der Anstalt nicht beeinträchtigen.

§ 6. Sogenannte studentische Verbindungen jeder Art sind strengstens verboten, weil sie mit ihren unvermeidlichen Ansprüchen an Zeit und Geld ihrer Mitglieder einem fleissigen, regelmässigen Studium entgegen sind.

also gerade dadurch dem Zwecke hiesiger Anstalt widersprechen. Wer sich zur Bildung einer solchen Verbindung herbeilässt, zur Teilnahme an derselben verleiht oder selbst teilnimmt oder mit verbotenen sog. studentischen Abzeichen betroffen wird, hat je nach Umständen sofortige Ausweisung zu erwarten.

Die jungen Leute, welche ihren Pflichten hinsichtlich des sittlichen Verhaltens, des durchaus regelmässigen Stundenbesuches und steten Fleisses nicht nachkommen wollen oder können oder gar glauben, am hiesigen Technikum ein sogenanntes Studentenleben führen und die Unterrichtsstunden nach ihrem eigenen Belieben besuchen zu können, wollen lieber von einem Eintritt in das Technikum absehen, da sie andernfalls nach kurzer Zeit zur Verantwortung gezogen und zum Abgange gezwungen werden müssten.

20. Frequenz.

Im vergangenen 23. Schuljahre 1889—90 zählte das Technikum 886 Besucher und zwar aus:

Europa: Preussen 405	Sachsen-Meinungen 6	Ungarn 18	Italien 4
Königreich Sachsen 87	Sachsen-Altenburg 6	Holland 11	Frankreich 1
Bayern 49	Anhalt 8	Grossbritannien 4	Spanien 2
Württemberg 13	Schwarzburg 4	Dänemark 5	Asien: Ostindien 2
Baden 16	Reuss 2	Schweden 2	Java 3
Hessen 9	Waldeck 1	Norwegen 2	Sumatra 1
Mecklenburg 11	Hamburg 13	Russland 66	Afrika: Capland 2
Oldenburg 7	Bremen 7	Rumänien 10	Amerika: Vereinigte Staaten 8
Braunschweig 2	Lübeck 1	Serbien 4	Vereinigte Staaten v. Brasilien 2
Sachsen-Weimar 11	Elsass-Lothringen 6	Bulgarien 1	Uruguay 1
Sachsen-Coburg-Gotha 3	Österreich 47	Schweiz 16	Australien: Südastralien 1

Dem Alter nach waren:

53 Jahre alt 1	33 Jahre alt 2	28 Jahre alt 13	24 Jahre alt 74	21 Jahre alt 155	18 Jahre alt 50
37 1	31 3	27 21	23 75	20 154	17 23
34 2	30 5	26 30	22 100	19 105	16 17
33 4	29 11	25 40			

Von den Besuchern waren 6 verheiratet.

Dem Religionsbekenntnisse nach waren vertreten: Evangelisch-Lutherische: 654, Evangelisch-Reformierte: 11, Römisch-Katholische: 164, Griechisch-Katholische: 13, Mosaische: 37, Mennoniten: 4, Dissidenten: 2, Freireligiöse: 1.

Von den Eltern waren ihrem Stande nach:

Fabrikanten 117	Malter, Musiker etc. 13	Pastoren 20
Fabrikdirektoren 20	Landwirte, Gärtner etc. 92	Lehrer 27
Ingenieure, Werkmeister etc. 45	Kaufleute 119	Forstbeamte 6
Mühlenbesitzer, Mühlenbauer 26	Reutner 35	Berg- und Hüttenbeamte 20
Brauerei- und Brennerei-Besitzer 35	Ärzte, Apotheker 18	Baugewerken 48
Schlosser, Schmiede etc. 58	Rechtsanwälte, Justizbeamte 14	Staats- und Kommunalbeamte 40
Mechaniker, Uhrmacher etc. 12	Post-, Telegraphen- u. Eisenbahnbeamte 33	Gewerbetreibende aller Art 52
Tischler und Holzwarenfabrikanten 15	Offiziere, Schiffskapitäne 21	

Von den 886 Personen hatten vorher besucht die Bürger- oder Volksschule: 315, die Realschule oder eine andere gleichgestellte Anstalt: 149, das Realgymnasium: 125, das Gymnasium: 182, eine andere Fachschule, Gewerbeschule etc.: 115.

Vor dem Eintritt in die Anstalt hatten von den 886 Personen bereits praktisch gearbeitet: 824.

Bemerkungen über die Stadt Mittweida.

Mittweida, an der sächsischen Staatsbahn (Strecke Chemnitz-Riesa-Berlin) gelegen, ist eine Stadt von 12000 Einwohnern, hat ausser dem Technikum eine Realschule, Bürgerschule, höhere Töchterschule, Antiquariat, Maschinenfabriken, Gießereien, Thonwarenfabriken, Kratzfabrik, Gasfabrik, Möbel- und Stuhlfabriken, Tabakfabriken, Spinnereien, Webereien, Färbereien und noch verschiedene andere Etablissements, ferner ein städtisches Krankenhaus, Badeanstalten für warme und Flussbäder, eine Anstalt für Naturheilverfahren, eine Turnhalle. Für Evangelische findet Gottesdienst in der Stadtkirche, für Katholiken im Technikum statt, während Israeliten den Gottesdienst in dem 1/2 Stunde entfernten Chemnitz besuchen. In Krankheitsfällen stehen 5 Ärzte zur Verfügung. Die Stadt grenzt unmittelbar an das seiner Naturschönheit wegen bekannte Zschopauthal (von der auf dem Fichtelberge entspringenden Zschopau durchströmt und unter

dem Namen „Mittweidaer Schweiz“ bekannt), besitzt infolge ihrer Lage in den Ausläufern des niederen Erzgebirges eine äusserst gesunde Luft und prächtige Umgebung und ist als Mittelstadt, ohne häufige Veranlassung zu kostspieligen Vergnügungen zu bieten, am besten für ein ernstes und fleissiges Studium geeignet.

Die herrliche und gesunde Gegend sowie die billigen Preise für Familienwohnungen (240—300 Mark jährlich) bieten wiederholt Veranlassung, dass Eltern während der Studienzeit ihrer Söhne ihren Aufenthalt in hiesiger Stadt nehmen.

Von Mittweida aus sind Chemnitz in einer halben Stunde, Dresden und Leipzig in je drei, die Bergstadt Freiberg und Zwickau in je zwei, Berlin in fünf, mit Kilgitz in vier Stunden mit der Eisenbahn zu erreichen.

Ausführliches Programm, Jahresbericht mit Schülerverzeichnis, 1891

ferner Programm-Auszüge in deutscher, französischer und englischer Sprache sowie jede sonstige Auskunft und Ratschläge über zweckmässigste Einrichtung des Studiums, Kosten des Aufenthaltes, Reiseweg u. s. f. erhält man gratis und franko, und adressiere man deshalb ohne jeden weiteren Zusatz:

Technikum	Marke
Mittweida	
(Königr. Sachsen).	

— **Maga káran.** Három vándorló mesterlegény vándorolt a «nagyköröten». Világos, hogy e kutyá hű napokban az utes nagyon megkívánja az itókat, s így a három mesterlegény is szomjuk eloltása végett befordult az «arany duma» című kocsmába, ahol a kocsmárosné Dorosmani fűrdőzén, a kocsmáros fogadta őket szíves vendéglátó módjára. Ettek tehát a hármak, ittak is azonképpen, nem hagyván köztölös nélkül, ami csak jó és drága. Mely keseríséggel vette azonban észre a kocsmáros, hogy időközönként egy-egy elutunk a három közül — borsodzván a hátuk a már meglehetősen összegre rugó eszem-iszom fizetéséből. Midőn a harmadik is fizetés nélkül akar ellátni, ezt a kocsmáros gállel ragadta: «hohó barátom! lát a fizetés hol maradt?!» Emberünk szabadkozott, hogy hát nincs b nála egy fitying se, de a kocsmáros a feleletet nem találta elég ércesnek és lehuzta a mesterlegény új kabátját zalognak. «Jól van, mondá ez belenyugodva a megváltozhatatlanba, »de az isten szerelméért csak nem kívánhatja, hogy ingujjban menjek haza?» Legyen irtalmas kocsmáros ur, az esték hüvöse. Csak nem veszi a lelkiismeretét, hogy emiatt tudgyoladást, vagy legalább is náthát kapjak? Könyörgő szavai megpuhították a kocsmáros szívet. Végig nézett a könyörgő alakján, azután lehuzta saját régi kabátját és «nekünk körülbelül egyforma alakunk van, ugymond, itt van az én régi kabátom, vegye föl és igyekezzék az ajtón kijutni!» Az ismeretlen mesterlegény futárospan gyorsaságával teljesítette a kocsmáros óhaját! Jó felóra mulva, midőn mesterlegény és kabát már hegyen völgyön túl voltak, a kocsmáros étkelen káromkodások közt kezdte haját tépni. A szomszédok minden oldalról rohantak megtudni a dühkötőres okát. «A csavargó! a gazember! Adom neki a régi kabátot s egészen elfelejttem, hogy 50 forintom van benne! S a szegény jószívú kocsmarost káran fölül még ki is nevettek. Kérdés, hogy a mesterlegény volt-e oly becsületes, hogy az 50 fírt megosztotta-e két bajtársával?

— **Talált tárgyak.** Egy elhagyott saroglyás talicskát végt gondjál alá tegnap a posta-épület portásza. Tulajdonosa töle átvetheti. — Egy bronzírozott, érmes óralanczot találtak tegnap a Széchenyi-téren. Tulajdonosa szerkesztőségünkben átvetheti.

— **Mai számunk mellékleté a «Technikum Mittheilung»** nevű hírneves szász felsőiskola prospektusa képezi, melyet az érdekelt közönség figyelmébe ajánlunk.

— **A Heim-fele híres Meidinger kálhákról** levelezők a következőket írják: «Már gyakran volt alkalom rámutatni arra, hogy hazánk határain túl és hazánkfai szorgalmak által mily magas polcra szoktak emelkedni és hogy Bécs leg híresebb gyártelepeinek nagy része magyarok kezében van. Erre nézve ismét példul szolgál Heim H. temesvári születésű hazánk fia, kihez Berend Meidinger kálhák, kandelárok és központi fűtés-berendezések számára nagyszámú gyára van és aki a dr. Meidinger H. tanár által szerkesztett világhírű kálhák egész Európában bevezette. A gyár a Bécs melletti Oberdöblingben van, a raktár Bécsben I. Michaeler-platz 5. és Budapestén Mária Valéria-utca Thonet udvar; azon kívül fővárosunkban Prágában, Londonban és Mailandban. Az e cég által új intézetek, mint hatóságok és magánok számára szállított kálhák száma óriási és az utolsó 10 évben Ausztria-Magyarországon csak tanintézeteknek közel 4000 dr. Meidinger kálhát szállított, melyből Magyarország körülbelül 2000 darabot. Vasutak számára körülbelül 1800 dr. kálhát szállított és ezenkívül hivatalok, hatóságok, kaszárnyák, községek, követségek, és konzulatok, papíremlék, hűtőszek, egyházak, templomok, kórházak, jótékony intézetek, egyetemek, gazdaságok, uradalmak és különösen óriási számban magán vállalatok és magánok számára. A Meidinger kálhák, melyeket valódi szerkesztőkben csak Heim gyáros készít, annyira érdekelt és ismeretek, hogy előnyökről és jutányosságról kál volna beszélni. Különösen az úgynevezett «Vesta» tölts és szellőző kálhák az, mely mint a közönséges Meidinger kálhák telene. Javítsa a cég által most erősen forgatottak és előnyei által mindenütt gyorsan elterjedt. A cég különben mindenféle ipari, gazdasági és magán célokra szolgáló fűtés-berendezések felállításával is foglalkozik. Ajánljuk tehát az érdeklődőknek, hogy hozzálak meg maguknak a gyár érdekes képes leírását és katalógusait, melyeket az bárkinék ingyen megküld.

Vigalmas nyári éj.

Azt gondolná az ember, hogy ebben a szinte fullasztó nyári rekkenésben, mikor a legkisebb mocczanás is nehezkre esik, mikor keservesen verejtékezve irigyljük azokat a boldogokat, akik valamely erdő, bércezes fűrdő kényelmes árnyában hűsölnek: az emberiségnek eszébe sem juthat az izasztó testgyakorlatok legfáradalmasabbja, a fűrté t á n c z.

Úgy látszik az emberek gondolatmenetének csupán fiziológiai szempontokból való megítélése valami szörnyen gyarló dolog.

Imhol itt, Szegeden, az izzó kövezet s a lángot vető buccza klasszikus hazájában egyetlen nyári éjszaka egész sereg olyan társas összejövetelel produkál: melyben ugyanazt cselekszi sok-sok fiatalember, lány mulatságból, amit fényes nappal kínos muszáj k é p p e n.

Ennek a sok vigalmu nyári éjszakának röviden ez az ellettörténete.

I. A Pillében.

A föllámpázott, kiczizomázott Temesváry-kerten forgatt meg tegnap a szegedi arany-fatászlal legalább is felszáz szebbnél-szebb leányt, akiknek ude koszorujába a főváros is küldött ez estére egypár szép virágot. Nos legalább a büszke Duna partján is megtudhatjuk majd tőlük, hogy mulatnak a szöke Tisza mentén?

S biz' még ha a merő irigység vinné is föl oda a hirt a tegnapi esterő, még az sem tudna semmi megromni valót felőle mesélni: csak a csupa igazságot, a pompás sikert.

Hát úgy esett, hogy még hajnal pirkadtával sem hülhetett le a sok kipirult arc; a leleményes eszű ifjúság pitymalkor bezárta a kert rácskapuját s a megfogott leánysergét kifogyhatatlan tüzzel kényeserült beletánczolni a reggelbe.

Akkor aztán mégis csak kinyitatta a kaput a kérelhetetlen mamaszó s küldte haza a kis lányokat lepihenni, álomban folytatni a megszakított utolsó csárdást.

A kitaró táncosnépből ott láttuk: Dampf Mariska, Böhm Erzsike, Vinkler Milike, Boros nővérek, Polczner Elvira és Tónika, Arvay Mariska, Simonyi Irénke, Polczner Giza, Labdy Ilonka, Voacsek Margit, Marosy Ilonka, Heszlényi nővérek, Grassy nővérek, Harford Ilona és Irén (Budapest), Becsey Rozika, Wertheim Juliska, Szerényi Irma, Bohutinczy Emike, Gerle nővérek, Bába Jolán, Kunitzer Mariska, Gerecsér Ilonka, Diamant Emma, Bren nővérek, Pap Margit, Szilber nővérek, Richter nővérek, Valdmüller Ilonka, Temesváry Rozika, Kovács Lujza, Lantos Matild, Marjettá Aranka, Görög nővérek, Nagy nővérek kisasszonyokat; a mamák közül pedig Polczner Jenőné, Arvay Sándorné, Szerényiné, Bohutinszkiné, Gerle Nándorné, Simonyi Károlyné, Boros Frigyesné, Wertheim Józsefné, Marjettáné, Gerecsér Lászlóné, Szakáll Lajosné, Szilberné, Heszlényi Józsefné, Danner Pálné, Papné, Pillichné, Marossy Mórné, Horváthné, Görög Miklósné, Kunitzer Mórné, Daempfné, Vekésné, Kovácsné, Lantosné, Diamantné urnöket.

Ennyi leány, asszony, nem esoda, ha nyolc éven parra nyújtotta ki a kolont.

II. A felvégen.

«Gedő»-ban is készült már régóta tegnap estére egy nagyobb szabású bál: a szegedi polgári dalárda II. kötelezett táncestélye.

Gedő «sógora»-ra haragudott-e meg valaki, vagy a dalárda, elég az hozzá, hogy egész delután megtöltötte a várost avval a rémhirrel, hogy a bál elmarad.

Nosza siettünk ki ijedten az «Arany Potyák»-ba, meggyőződni a hír alaposágáról s már a sugárút végén kellemes volt családunk. Oda hallatszott ki egészen a dalból érces szava, ahogy belezengte a csendes éjbe Szentirmay legszebb magyar dalait. Még a közönség rengő tapsa kellett, hogy

teljesen fölvidulva az édes csalódstól, siesünk be a felvég híres gazdájának híres tánczertélye.

Ott épp a 2-ik négyest fonta 70 pár a fatalságból, míg a békésábu élemedettek sűrű csomókban lepték körül a «sógor» szüderítő magyarárdját s fogás-közben dicsértették a dalkór pompás enekét, meg az esztély általános sikerét.

Tánczoltak: Gedő Mariska, Gedő Rozika, Karasz Veron, Hodi Rozika, Stein Róza, Dóczy Etelka, Kis Viktorka, Róza Rozsika, Orosz Irma (H.-M.-V.-sárhely), Böcsi Róza, Fiasner Etelka, Harter Rozika, Grünberger Katicza, Recih Andrási Emilia, Szabó Teréz, Csurgó Mariska, Winkler Ida, Szabó Mariska, Sári Etelka, Róza Anna, Korpási Julcsa, Tapodó Erzsi, Adam Czeczilia, Szilágyi Mari stb.

Gárdémok voltak: Szegedi Endréné, özv. Fárinc, Harterné, Steinné, Pálné, Lávaekné, Horvátné, Hubertné, Kovácsné, Zsikóné, Kisné, Kecskemétné, Herkené, Hejáné, Dékányné, Kis Ernőné, Schwartzembergné, Erdélyiné, Rózsáné stb.

III. Az alvégen.

A Bruckner-kerten is megszállt tegnap éjjelre a hangos jókedv. «Zart körben» összegyűlt intelligens családok rögtönöztek ott kedélyes, házias kirándulót. Epp hogy ennyit engedtek meg közhírre temi mulatságukról, Hanem minden kierooszakolt diskrecció mellett is annyit kötelesek vagyunk elárulni, hogy a Bruckner-kert ez éjjelre esemény lehet életében.

IV. Apolló, mint vendég.

A Próféta, tekintettel a divatos «adomelési» jelszavakra, az este még fejenként félforint általános pótdadót szedett a sörigyasztás után.

Hanem a publikum nem tünített ezen «merénylet» ellen, minthogy kapott kárpótlást szép énekszóban.

A budapesti m. kir. opera énekkarából alakult 12 tagu Apolló-kvartett művészai, finom árnyalással, kifogástalan precizitással előadták dalainak nagy, disztinált és hálás közönsége volt, mely alig győzte tapsall és ujjazással.

Különösen tetszettek a népdal-potpourik a Genée-féle muzsikális tréfa, az Ernánibeli borsal s Abtnak egy szép múdala.

A meghallgatásra igazán érdemes, kitűnő férfinégyes második és utolsó előadását ma vasárnap este tartja a Prófétaban.

Szóval énektől, táncztól, muzsikától hangos az egész város, csak az újszegedi vígadó előtt busong szöloban az öreg Mikádó, elkecsereve morzsolván a kellőleg lokalizált «Mikes bujából», hogy:

«Egyedül hallgatom
Perjámos zugását,
A gyermek zenekar
Siralmas bugását.
Egyedül... egyedül
Kocsmárosok közül,
Üres népfigetben.

Táviratok.

A királyváro Grác.

Budapest, aug. 2. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Gráczból sürgönyzik: A király ő felsége ünnepélyes fogadására nagyban készülődnek. A házakat fölekesztették. Az országház és az új városház zászlódiszben áll. Nagy előkészületeket tesznek a kivilátgatásra. Rendkívül sok idegen érkezett ide.

Károly Salvator főherczeg balesete.

Budapest, aug. 2. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Gmundenből jelentik, hogy Károly Salvator főher-

A legjobb és legértekebb
üditő-tal.
 mely mint astarti ital különösen kedvelt és borsai, cse-
 csakal vagy növényi anyagokkal vegyítve kitűnő íz-
 vegyületet ad: a

MATTONI-FELD
GISSHÜBLER
 SÁVONYI

Ugy a szomjat, büdöt és frifriszt egyaránt, A legjobb
 szar a nyári hőszé tikkasztó hatás ellen.

LEGJONAMABB MINŐSÉG

CHOCOLAT
SUCHARD
 NEUCHÂTEL (SWITZER.)
CACAO

OLCSÓ ÁRÁK
 KÖNYVEN OLDHATÓ KAKAO

Felőlő szerkesztő: Lipesey Adam.
 Kiadótulajdonos: Endrényi testvérek

1785/1890. sz.

Hirdetmény.

317-10-1

A szegedi adókövetőbizottság elnökségének megkeresése folytán Szeged szab. kir. város tanácsa részéről ezenel
 közhírré tétetik, miszerint a szegedi adózók 1890. 1891. és 1892. évekre megállapítandó III. oszt. keretesi adójá-
 nak tárgyalása az adókövető bizottság által az alább kitüntetett sorrendben és napokon fog keretesi osztályonként
 csoportosítva eszközölteteli. És pedig tárgyalás als vétetnek:

Aug. 6. Ácsok, asztalosok, asztalosok, alkuszok,
 aranyművesek, asztalosok.

Aug. 7. Bábák, bádogosok, barárosok, bérkocsisok.
 Aug. 8. Bizományosok, bormérők 205. lajstrom

tételszámtól 275. tételszámg.
 Aug. 9. Bormérők 276—350. tételszámg.

Aug. 10. Bormérők 351—443. tételszámg.
 Aug. 12. Borjávágók, borbírók, borkereskedők.

Aug. 13. Bogndrók, bitorakítók, cement és
 aszfalt készítő, csiprők, csukrázók, cselészterők.

Aug. 14. Cseplőgép tulajdonosok, csizmadik, déli
 gyümölcs árúok, divatárúok.

Aug. 16. Dohánytörzsdék, esztergyosok, ezet-
 gyárosok, építő-vállalkozók, élelmérő, elhelyező intézet,

fakereskedők 609—643. tételszámg.
 Aug. 18. Fakereskedők, köztük a Milkó nagy-
 törzsde 644—667. tételszámg.

Aug. 19. Fényképezők, festőkereskedők, fazeka-
 sok, fésűsök, karton-festők, szobafestők, fűrdők, fuva-
 rosok 700—710. tételszámg.

Aug. 21. Fuvárosok 711—800. tételszámg.
 Aug. 22. Fűszerkereskedők.

Aug. 23. Földbérők 822—1122. tételszámg.
 Aug. 25. Földbérők 1123—1423. tételszámg.

Aug. 26. Földbérők 1424—1724. tételszámg.
 Aug. 27. Földbérők 1725—2025. tételszámg.

Aug. 28. Földbérők 2026—3326. tételszámg.
 Aug. 29. Földbérők 3327—2627. tételszámg.

Aug. 30. Földbérők 2628—2928. tételszámg.
 Szept. 1. Földbérők 2929—3229. tételszámg.

Szept. 2. Földbérők 3230—3530. tételszámg.
 Szept. 3. Földbérők 3531—3831. tételszámg.

Szept. 4. Földbérők 3832—4132. tételszámg.
 Szept. 5. Földbérők 4133—4433. tételszámg.

Szept. 6. Földbérők 4434—4734. tételszámg.
 Szept. 9. Földbérők 4735—4820. tételszámg.

és gabonakereskedők.
 Szept. 10. Gipszöntők, gőzmalomok, hajótulaj-
 donosok.

Szept. 11. Gyógyszeresek, gyufagyáros, harisnya-
 kotók, homokkereskedők, halászok.

Szept. 12. Husosok, hentesek, nevelőintézet tulaj-
 donosok, jégverem tulajdonosok, juhágók és kádárok.

Mirol is ezen hirdetmény oly megjegyzéssel tétetik közhírré, miszerint az adókövető bizottság tárgyalásait a
 Tisza-Lajos-körút felső végén fekvő penágyi székület II. emeletén hivatlos helyiségben a kitűzött határna-
 pokon, mindenkor délelőtt 8—12 óráig fog megartani s a tárgyaláson mindenki személyesen megjelnehet de
 igazolt meghatalmaz-ít által is képviselheteti magát.

Fölhívomak és figyelemzetek tehát az összes érdekelt adózók, hogy amennyiben a közszemlére kivéve volt
 kiszámítás javaslataiban foglalt adóösszegekre néve észrevételeik vannak, ezeket a kitűzött fenti határnapokon
 az adókövető-bizottság előtt előjertetni s e célból ott személyesen, vagy igazolt képviselő által megjelenni — a
 saját érdekük. l el ne mulasszák.

Kelt Szeged szab. kir. város tanácsának 1890. aug. 1-én tartott üléséből.

Szept. 13. Kávéház tulajdonosok, kaptafakészítők,
 ciprészkelek-üzlet, kalaposok, kovácsok.

Szept. 15. Kéményseprők, kenderkereskedők, ke-
 servizforrás, kesztások, kések, képhőlygártók.

Szept. 16. Kertészek, keményítőgyáros, kefézők,
 kőfaragó, kocsigyáros, köteles, kőjegyző, könyvkeres-
 kedő, lókereskedő.

Szept. 17. Lakatos, lantkereskedő, lottógyűjtő,
 malmosok 5187—5188. tételszámg.

Szept. 18. Malmosok 5189—5258. tételszámg és
 mézeskalácsosok.

Szept. 19. Magánmérők, mellfűzők, mézszaló,
 és zászros, malackereskedő, mosóintézet, nyelvtanár.

Szept. 20. Orvosok, órásk.

Szept. 22. Optikusok, pékek, pálinkafőzők.

Szept. 23. Pipások, pénzváltó, postamester,
 postaszállító, paplanosok, olaj- és paprikás, papucos,
 rézöntő, rézműves, rezslőgő.

Szept. 24. Regélőbérlet, rongykereskedő, posztó-
 és ruhakereskedő, rófkakereskedő.

Szept. 25. Rővidűrs, sajkakereskedő, sertés- és
 juhagó 5641—5642 tételszámg.

Szept. 26. Sertés- és juhagó 5643—5703 tétel-
 számg, sör és borasállítók 5704—5717 tételszámg.

Szept. 27. szatócok 5718—5768 tételszámg.
 Szept. 29. szatócok 5769—5819 tételszámg.

Szept. 30. szatócok 5820—5872 tételszámg.
 Okt. 1. szabók, kalmárok.

Okt. 2. szappanosok, szalmagyár, szitások, szij-
 gyártók, szűcsök, sörkesek.

Okt. 3. faszerszám, szódagyáros, táncmeister, talács,
 jemetkeresi vállalat, talácska-készítő, tejcsarnok, tehénesek.

Okt. 4. terménykeresek, telefonhálózat, úmr,
 tollkeresek.

Okt. 6. ügyvédek 6262—6326 tételszámg. Ügy-
 nékök 6327—6336 tételszámg.

Okt. 7. ügynékök 6337—6353 tételszámg, üve-
 ges, vásznas, vaskereskedő, varrógépraktáros, vállalkozók.

Okt. 8. Vésnök, végrehajtók, vendéglősök, vadá-
 szati bérő, zálogos, zongoratanár, zongorakartár, zib-
 súr, zenetanárok, valamint a 6423. tételszám alatti
 földvállalat és a 6424. tételszám alatti tehénesek adója
 fog tárgyalás alá vétetni.

Szabados s. k. h. polgármester

Éremmel kitüntetve több gazdasági kiállításon. Elismerés

több Jockey-Club által.

167 1.

KWIZDA

korneuburgi marha-táppora

lovaknak, szarvasmarháknak és juhoknak

több évi tapasztalat alapján szabályszerűleg kiadva biztos
 hatású szer **falánkság hiányában, vérteljesben és**
a tej javítására. Legjobban alkalmazható mint segéd-
 eszköz **indulatlelégzet-vétel és emésztési zavarok**
 ellen. — Egy doboz ára 34 kr., egy nagy doboz 70 kr.

KWIZDA

cs. és kir. szab. üditő-folyadék

(mosdóvíz lovak számára)

már évek óta legjobb sikerrel használt mosdóvíz, **mege-
 rő-síti és izmosítja a lovakat nagy fárasztások előtt**
és után. Nélkülözhetetlen kiegészítő szer a lovak kezelése-
 nél, a kifizamodás, kirántás, merevség, **ingen-
 geség, bénaság és daganatok ellen.** A lovaknak
 bátorságot kölcsönöz és alkalmazható a legkiválóbb teen-
 dőkre. — Egy üveg ára 1 ft 40 kr.

Hamisítványok kikerülése végett a fenti védjegyet kérjük figyelembe venni.

Kwizda Fer. János

ker. gyógyszerháza Korneuburghban, Bécs mellett.

Cs. és kir. osztrák-magyar és román kir. udvari szállító
 marha-gyógyszer készítményekben.

Kwizda korneuburgi marha-táppora

Kwizda cs. és kir. szab. üditő-folyadék

kapható az összes ausztria-magyarországi gyógyszerházaiban
 és gyógyfű-kereskedésekben.

Gyertyámos község szegedi convictusába való fölvétel.

Az 1890—91. iskolaév kezdetével a Gyertyámos
 községe által Szegeden fölláttatandó convictus megnyílik.

Az intézetbe való fölvétel iránt f. évi augusztus hó
 10-ig **Gyertyámonon, Róser Ádám intézeti el-
 nőknél írásbelileg kell jelentkezni.**

A felvétel feltételei következők:

1. Minden növendékét beíratási díj fejében 12 ft,
 egész évi (10 havi) ellátásért pedig 100 ft, havi 10 ft-
 nyi előleges részletekben az intézet pénztáránál Gyertyá-
 monon fizetendő.

2. Minden növendék az alább megnevezett ruházattal,
 eszközökkel és ágyneműekkel legyen ellátva: a) egy
 téli és egy nyári öltözet, b) 6 drb ing, c) 4 drb alsó-
 nadrág, d) 6 drb szelkendő, e) 2 drb asztalkendő (szal-
 véta), f) 4 drb törülköző, g) 2 pár cipő vagy csizma,
 h) 6 pár kapcza vagy harisnya, i) 1 drb ruhakefe, j) 1
 drb fésű, k) 1 drb fenyésítő, l) 1 pár- és 1 mázoló-kefe,
 l) 1 drb fogkefe, m) ágyneműek: 1 drb vánkós, 1 drb
 paplan és 2 drb lepedő.

Megjegyzendő, hogy kalap vagy sapka helyett min-
 den növendék az intézeti kucsmát viselni köteles, melyért
 csekély díj fizetendő.

Miután 2 intézeti nevelő állás is betöltendő, fölhívat-
 nak mindazon tanulók, kik felsőbb osztályokba járnak,
 kérvényeiket szintén augusztus 10-ig az intézeti elnökhöz
 beküldeni. Ingienes ellátás mellett kötelesek a fiatal nö-
 vendékekre felügyelni és magukat az intézeti alapszabá-
 lyoknak alávetni. — A kérvényhez utolsó iskolai bizo-
 nyítvány is csatolandó.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

végyelmezve dr. LENGYEL BÉLA egyetemi tanár ur által.

Ő fensége József főherceg asztalán rendes itallal szolgál.

Ajánlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a légzési-, emésztési-, hurutos bántalmainál, hatásosan gyógyítja a Rhachitis, görvély-, vese- és köszvénybajokat, ép úgy használható a tagok csúszos bajainál, gyermekknél meggyógyítja a túlságos gyomor-savanyú képződést a fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénsav tartalma folytán ezen üdítő savanyuvíz a legkellemesebb ízű bir s borral használva igen nagy keletnek örvend.

Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógycélokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidítve

ÁGNES-

forrás néven kiszolgáltatni.

A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szíves jóindulatában ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel az ÁGNES-forrás kutkezelőse Mohán.

Frisz teljesen az ország minden gyógyszerüzében, üzletkezelésében és vendéglőjében kapható.

Főlerakat TÓTH PÉTER fűszer- és ásványvíz kereskedőnél Szegeden.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

SZEGEDI JÓZSEF FŐHERCZEG keserűvíz-forrás.

3 aranyéremmel kitüntetve.

Igen hathatós alkotórészeket tartalmaz, biztos és gyógyerejűleg ható hajtószerek bizonyult, számos orvosi tekintélyek által ajánlva. Kitűnő sikerrel alkalmaztatott: étvágyhiánynál, gyomorhuruttal járó székrekedésnél, sárgaságnál, aranyér és esomók bántalmainál, máj- és vesebajoknál, általános elkövéredésnél, agyvertódnál, idült tüdő- és szívbántalmaknál, bőrkütiéseknél, köszvény, láz, görvélykóránál és a legkülönfélébb női betegségeknél stb.

A József főherceg keserűvíz kapható valamennyi ásványvíz- és fűszerárkereskedésben.

Raktár kicsinyben és nagyban eladásra a tulajdonosnál:

Nedelykovits Milán

fűszer- és gyarmatárú-kereskedésében Szegeden,

Aradi- és Deák Ferenc-utca, saját ház.

Szagtalan és nyomban tisztázó

10 - mtrher
1 kiló kell.
Ára 1 fét 50 kr.

Minden előbbi szint lakar.

Christoph Ferenc
SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Ismeretes teszi, hogy a szagtalan és nyomban tisztázó szagtalan, mivel a kőfelületen szagtalan és a fűző, ragadós szagtalan, mely az olajfűzők és az olajfűzők szagtalan, elkerülte.

Emellett a házban szagtalan és a fűző, hogy kiki maga védekezni a szagtalan. A palló nedves tárgyalattal tisztázható, anélkül, hogy elválasztani kellje. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk,

színezett színezett és málagyonbarnát, mely akár csak az olajfűzők fűzői be a palló s egyaránt fűzőt is ad. Több egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen befűző minden fűzőt, kő-rabbi mázolatot s; van színezett.

tiszta fényezés (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely ugyan fűzőt ad. Különösen parketre s olajfűzőkkel már bemutatott egészen új pallókra való.

Csak fűzőt ad, emellett nem fűzőt el a fűzőt.

Postacím: Szeged, Kőbányánál 50. utca 50. mtr. (Köt. közpénz-árak szobára való) 5 fét 50 kr., vagy 50. mtr.

A közvetlen megrendések minden városban, ahol rakatárak vannak, ide küldendők. Munkásszámok és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A borszállású színek jól vizsgálja a cég és a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 150 éve letétele gyártmányok sokféle utána az a hamisítják, s sokkal rosszabb, a gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozták forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója, Prága, K. Berlin.

Kapható Szegeden:

Ifj. AIGNER JÓZSEF-nél.

Legnagyobb zongora raktár az Alföldön.

A n. é. közönség figyelmét bátor vagyok föl hívni dusan fölszerelt

zongora raktáramra,

mely a főváros legnagyobb zongora raktáraival vetekszik.

Raktárban tartok legkitűnőbb minőségű ugyneve. Picolo-, Stucz-, Salon-Stucz, Concert-, Flügel-zongorákat mindenféle kivitelben, bécsi és amerikai sistemákban, díofa, tölgyfa, amerikai díó, fekete külsővel, elegans faragványokkal és gravírozásokkal a legelőbb árért - megállapodás szerint - részletfizetésre is.

PIANINOKAT és HARMONIUMOKAT

is tartok nagy választékban raktárban.

Zongorák, pianinok s harmoniumok bérbe is adatnak.

Zongora-javítás- és hangolásra gyárilag lévén berendezve, azokat szakszerűen, pontosan, gyorsan és a legutányosabb árban eszközölöm úgy helyben, mint a vidéken.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam

69

kiváló tisztelettel

özv. Kovács Istvánné,

zongora raktár tulajdonos

SZEGEDEN, feketesás-utca, a Hétválasztó-szálloda mellett.

Legnagyobb cement- és portlandraktár.

Mindenemű
építkezési anyag- és aszfalt-vállalat.

Elvállal teljes jótállás mellett a legjobbnak bizonyult **MAGYAR ASZFALT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BANYÁIBÓL** eredő természetes aszfalttal, u. m. járdák, kocsutak, átjárók, kapubejáratok, udvarok, folyosók, teraszok, konyhák, fürdő-szobák, boltok, magtárak, mészárszékek, vágóhidak, gyárhelyiségek, tantermek stb. legjobb

aszfalt-burkolását,

továbbá elvállal teljes jótállás mellett nedves lakások, boltok, raktárak falainak gyökeres szárazzátételét, új építkezéseknél az alapfalak aszfalttali befedését (izolálás), mely egyedül és kizárólagosan biztosít a nedvesség fölszivárgása ellen. Költségvetéssel és bővebb fölvilágosítással készséggel szolgál

MILDNER ALAJOS,

Szegeden, Klauzál-tér 3., 185

a „magyar aszfalt-részvény-társaság” képviselője.

Szabadalmazott teljesen zajtalan aczel-görredőnyök.

Karstmárvány, vörös márvány vagy homokkőből kész lépcsőzetek bányáiról.

Alabaszter-, képfaragó-, stuccatur- és trágya-gyips gyári árákon.

Hirdetmény.

A nagykorösi, verseczi, bajai és dorosmai m. kir. méntelepöstály részére folyó év november hó 1-től 1891. év október hó 31-ig szükség-lendő tápszerezikkek szállításának biztosítása tárgyában benyújtott írott ajánlatok tárgyalása folyó évi augusztus hó 26-án délután 2 órakor a nagykorösi m. kir. állami méntelep számvivő irodájában fog megtartatni.

A közelebbi föltételek a nyilvános helyeken kifüggesztett hirdetményekből kivethetők vagy pedig a méntelep számvivő irodájában megtekinthetők, honnét is a föltételeket tartalmazó hirdetmény fölhívásra megküldetik.

A n.-körösi m. kir. áll. méntelep parancsnoksága.

270—3—2

LEGJABB DIVATU NYARKENDÖK.

CSILLAG M. EMIL

Kelemen-utca **SZEGEDEN**, új Zsótér-ház,

Endrényi testvérek könyvkereskedésével szemben.

Ajánlja nagy választéku

uri divat- és női pipere-üzletét.

Továbbá mindenemű

szabó-kellékeket,

legujabb

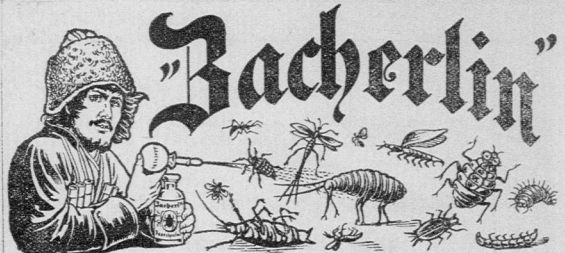
csipke, szalag s ruhadiszeket,

ugysintén legjobb minőségű

URI és NŐI

fehérmeműit.

LEGJABB NAP- ÉS ESŐ-ERNYÖK.

A leghathatósabb szer rovarok ellen.

Csodálatos erővel és gyorsasággal pusztítja a rovarokat ugyanynyira, hogy nyomuk sem marad.

Teljesen kiirtja a poloskát és balhát. 166—4—1

Alaposan kitisztítja a konyhát a sváb-petéktől.

Eltávolítja a molyt, megszabadít a legyek zaklatásától.

Megóvja háziállatainkat és növényeinket minden rovar-tól és azok által keletkező megbetegedésektől.

A fejteitűt alaposan kiirtja.

Ami papirban lesz kimerve, az sohasem „Zacherl-külön-gesség. Erre ügyelni kérik.

Csakis eredeti üvegben valódi s olcsón kapható a főrakárban:

J. Zacherl Wien, I. Goldschmiedgasse 2.

Kapható Szegeden: Tóth Péter, ifj. Aigner József, Gál Testvérek, Barcsay Károly, dr. Hibay György, Keresztes Sándor gyógyszerészek, Vasváry Sánd., Grnits Péter, Beregi Lajos, Rieger Mihály, Krebsz József, Schlesinger Mór, Steiner Emma, Grasselly és Ottovay, Kardos Jakab, Danner Péter fia, Kohn Sámuel, Majszky Sándor, Szávics János fia, Till Emma. — H.-M.-Vásárhelyen: Beregi Lajos, Kokovai Mátyás, Nagy Sándor, Bernatsky K. Orosházán: Bruckner Lajos, Vandlik János, Palóczy Lajos gyógyszer., Posevitz Kornél. Dorosmán: Czinner Jakabnál.

Kisebb helységekből a „valódi Zacherlin” a kifüggesztett perzsa plakátról ismerhető föl.

Carl Kuhn & Co., Bécsben

tisztelettel ajánlják

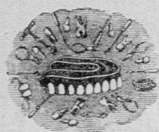
aczel író toll és tolltartó

gyártmányaikat.

Elismert kitünő minőség, legnagyobb választék minden használatra és minden árban. Raktár folyton újabb minőségekkel bővítették.

Kapható minden írószerekkereskedésben.

248-8-2

Műfogak és fogsorok

24—48 óra alatt fájdalom nélküli betétele.

Plombirozások

a legúj. jegecz- s laparanyai, platínával, ezüsttel, stb.

Fogak tisztítása,

mindenféle fog- és szájműtét.

Áltató
gáz.

UNGHVÁRI PÉTER

FOGORVOSI MŰTERME

SZEGEDEN,

új Mayer-ház, «Európa» szálloda mellett.

Rendelési idő: d. e. 9-12, d. n. 2-5 óráig.

Fogműtétek narcosisal d. e. 11—12-ig.

Vidékiek és átutazók

előleges bejelentés esetében tartózkodásuk idejére különös tekintetben részesülnek.

Bromaehtyl.

Cocain.

18

Gazdáknak különös figyelmébe.

A behordási és cséplési időnyre adok vízmentes takaróponyvát kölcsönbérletbe és pedig oly jutányos feltételek mellett, hogy a saját ponyvák megvétele ezután egészen fölösleges. Előjegyzések már most elfogadhatók.

Ugyanitt új, egy- és többször használt gabonászsákok, ugyszintén új és használt ponyvák, fehér, fekete vagy sárgák, csodálatos olcsó áron kaphatók.

Repezeponyvák rézgyűrűkkel 3 frt 50 és 4 frt 50 krért

Nagel Adolfnál

BUDAPEST, Arany János-utca 10. szám.

Minden dohánytöszdében és diszáru-üzletben.

A legjobb szivarka-papír
a világból

LE HOUBLON

BRUXELLES QUATRE
CAWLEY és HENRY-TÖL
PARISBAN

Főraktár: KANITZ OTTÓ és társánál BÉCSBEN.

ELSŐ HAZAI ÉRCEKOPORSÓ-GYÁR FŐRAKTÁRA.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint az

első hazai érczekoporsó-gyár főraktárát

Szeged és vidékére átvettem s azt jelenlegi üzlethelyiségem mellett, ugyanazon házban, de külön bolti helyiségben rendeztem be. Ezáltal azon helyzetben vagyok, hogy érczekoporsókban

nagyszerű választékkal rendelkezem

s a legmagasabb igényeket is kielégíthetem, az árak pedig oly jutányosak, hogy ehhez hasonló temetkezési intézet helyben nem nyújthat. — Különösen fölhívom ez alkalommal az ismétlődők figyelmét, kik is a szokásos gyári kedvezményben részesülhetnek.

Egyszersmind ajánlom dúsan berendezett

dísztemetkezési intézetemet

a n. é. közönség pártfogásába, hol ezentúl is mindenféle temetkezési cikkek, úgymint: fakoporsók, fakeresztek, különféle sírkövek s legfényesebb ravatalok, úgyszintén

pompás üvegeskoesi

áll a t. gyászoló közönség megrendelésére. — A midőn a t. közönség számos éven át bennem helyezett bizalmát megköszöném, egyszersmind üzletemet további becses pártfogásába ajánlom. Tisztelettel

KEGYES FERENCZ,

IFJ. FODOR ISTVÁN UTÓDA,

SZEGEDEN, Széchenyi-tér 5. sz., Szücs-féle házban, a törvényszéki palota mellett.

!!GYORS ÉS PONTOS KISZOLGÁLÁS!!